

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์โดยสรุปในการศึกษานี้ ได้แก่วข้อมูลที่ไดมาจาก การสัมภาษณ์เฉพาะตัวเยาวชนที่จบการฝึกอบรมวิชาชีพจากศูนย์พัฒนาอาชีพเท่านั้น สำหรับข้อมูลที่ ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเยาวชน คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฯ ข้อมูลจากการ สังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแค่เพียงส่วนประกอบในการวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากเยาวชนอีกโสดหนึ่ง

เนื่องจากการศึกษาเรื่องนี้ เป็นการศึกษานอกกลุ่มเยาวชนที่จบการฝึกอบรมวิชาชีพจาก ศูนย์พัฒนาอาชีพของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีการกำหนดคุณสมบัติบางประ การไว้แน่นอน เช่นในเรื่องอายุ จะต้องมีอายุอยู่ในระหว่าง ๑๕ - ๒๕ ปี แต่ละรุ่นที่เข้าอบรม ไม่ควรมีอายุแตกต่างกันมาก (ระดับอายุสูงสุดและต่ำสุดไม่ควรกระจายห่างกันเกิน ๕ ปีในแต่ ละรุ่น) ต้องเป็นเพศชาย และเป็นโสด มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ๔ หรือความรู้อ่านออก เขียนได้ มีสภาพแวดล้อมและสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมคล้ายคลึงกัน เหล่านี้เป็นต้น

การที่กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดคุณสมบัติของเยาวชนในประเภทไว้แน่นอนคงที่เช่นนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจึงไม่ได้กำหนดตัวแปรคงที่ไว้แต่อย่างใด หากแต่ได้วิเคราะห์ ข้อมูล โดยพิจารณาตามลักษณะของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงงานและเกี่ยวข้องกับ เรื่องเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชนในประเภทเท่านั้น โดยพิจารณาแต่ละปัจจัยดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับเยาวชน

๑.๑ ระดับอายุของเยาวชน เกี่ยวกับระดับอายุของ เยาวชนในประเภทที่ผ่านการฝึก อบรมจากศูนย์พัฒนาอาชีพทั้ง ๒ แห่งนี้ เนื่องจากศูนย์ฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าผู้ที่เข้ารับการ ฝึกอบรมจะต้องมีอายุระหว่าง ๑๕ - ๒๕ ปี ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ จึงมีอายุ กระจายอยู่ระหว่าง ๑๕ ปี ถึงสูงกว่า ๒๕ ปีขึ้นไป ทั้งนี้เพราะศูนย์ฯ ทั้ง ๒ ได้ทำการอบรม

เขาวรณจบไปแถวหลายรุ่น นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ผลการศึกษาเกี่ยวกับอายุของเขาวรณนี้ ในขณะทำการสัมภาษณ์เพื่อทำการเก็บขี้ผึ้ง ปรากฏว่าเขาวรณที่มีอายุตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป มีเป็นจำนวนน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าในขณะที่เขาวรณเข้ารับการฝึกอบรมวิธีการพรากขี้ผึ้งนั้น มีอายุยังไม่มากนัก เพราะนับตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลา ๘ ปี (๒๕๑๖ - ๒๕๑๙) แล้ว จากลักษณะโดยทั่วไปของข้อมูลพบว่า เขาวรณที่ผ่านการฝึกอบรมจากขี้ผึ้ง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑๗ - ๒๒ ปี คือระหว่างอายุ ๑๗ - ๑๘ มีจำนวนร้อยละ ๒๕.๗ และอายุระหว่าง ๑๙ - ๒๐ ปี มีจำนวนร้อยละ ๓๑.๖ และอายุ ๒๑ - ๒๒ ปี มีจำนวนร้อยละ ๒๐.๙ ส่วนผู้ที่มีอายุ ๒๕ ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๖ เท่านั้น และเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มอายุของเขาวรณทั้ง ๖ กลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะคล้ายกันมาก (ตามตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ร้อยละของกลุ่มอายุของเขาวรณ จำแนกตามกลุ่ม

กลุ่มอายุ (ปี)	จำนวนร้อยละ		รวม
	กลุ่มพัฒนาอาชีพ กำลังตนเองแล้ว	กลุ่มพัฒนาอาชีพ กำลังรับจ้าง	
๑๕ - ๑๖	๑๒.๓ (๑๙)	๕.๘ (๑๖)	๑๘.๑ (๓๕)
๑๗ - ๑๘	๒๕.๘ (๔๐)	๒๕.๐ (๖๖)	๕๐.๗ (๑๐๖)
๑๙ - ๒๐	๓๒.๙ (๕๑)	๓๐.๙ (๘๕)	๖๓.๖ (๑๓๖)
๒๑ - ๒๒	๒๑.๙ (๓๔)	๒๐.๘ (๕๖)	๔๒.๗ (๘๐)
๒๓ - ๒๔	๖.๕ (๑๐)	๕.๘ (๑๗)	๑๒.๓ (๒๗)
๒๕ ปีขึ้นไป	๐.๖ (๑)	๕.๑ (๑๕)	๕.๗ (๑๒)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๕๕)	๑๐๐.๐ (๒๗๕)	๒๐๐.๐ (๔๓๐)

๑.๖ ระดับการศึกษา เนื่องจากประชากรที่ทำการศึกษาครั้งนี้เป็นเยาวชนที่ได้รับ การพิจารณาตัดออกจากคณะกรรมการบริหารงานของศูนย์ฯ และคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อให้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กรมการพัฒนาชุมชน กำหนดไว้ ในเรื่องระดับการศึกษาที่ กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดไว้ว่าผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมได้ นั้น จะต้องมีควมรู้อย่างน้อยจบชั้นประถมศึกษา ๔ และอนุโคมโคกรัตถิยที่เรียนไม่จบชั้น ประถมปีที่ ๔ แต่สามารถอ่านหนังสือออก และเขียนได้ถูกต้อง จากตารางที่ ๒ จะเห็นได้ว่า เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพจากศูนย์ฯ ทั้ง ๒ แห่งนี้ ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๘๓.๗ มีความรู้ชั้นประถมศึกษา ๔ ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับสูงสุดที่ในชนบทส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะเป็นการ ศึกษาภาคบังคับ ส่วนการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นนั้น แม้จะมีพระราชบัญญัติประถมศึกษาให้จัดการ ศึกษาภาคบังคับถึงชั้นประถมศึกษา ๗ แต่ก็ไม่ได้นำเนินการทุกแห่งในคราวเดียวกัน จึงปรากฏว่า เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมนี้ผู้จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ๗ และสูงกว่าประถมศึกษา ๗ มีเพียงร้อยละ ๘.๓ และ ๑.๖ ตามลำดับ เยาวชนในเขตชนบทไทยเหล่านี้ เมื่อจบชั้นประถม ปีที่ ๔ หรือสูงกว่าเล็กน้อยแล้ว ไม่สามารถเรียนต่อในระดับสูง จึงได้กลับมาอยู่ในหมู่บ้าน ตามเดิม เมื่อมีโอกาสที่ทางศูนย์พัฒนาอาชีพเปิดรับการฝึกอบรมวิชาชีพ จึงสนใจและสมัครเข้า รับการฝึกอบรมเพื่อจะได้นำความรู้ในด้านวิชาชีพที่ได้รับนี้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ หารายได้เป็นของตนเองและครอบครัวต่อไป

เมื่อพิจารณาระดับความรู้ของเยาวชนตามกลุ่มอายุ พบว่าในทุกกลุ่มอายุจะมีจำนวน ผู้จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ๔ มากที่สุด ถึงร้อยละ ๗๗.๓ ร้อยละ ๘๐.๘ และร้อยละ ๕๗.๗ ในแต่ละกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ๒๐ - ๒๔ ปี และ ๒๕ ปีขึ้นไปตามลำดับ และมีข้อที่น่า สังเกตประการหนึ่งก็คือ จำนวนผู้จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ๗ หรือจบชั้นการศึกษาระดับสูงกว ่ระดับประถมศึกษา ๗ นั้น เป็นผู้ที่มอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๙ ปีมากที่สุด รองลงมาคืออายุระหว่าง ๒๐ - ๒๔ ปี ส่วนอายุ ๒๕ ปีขึ้นไปนั้นมีน้อยที่สุด และข้อที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือจำนวน ผู้ที่ไม่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ๔ โดยมีความรู้เพียงอ่านออกเขียนได้นั้นมีจำนวนมากที่สุดใ นกลุ่มอายุที่สูง ก็คืออายุ ๒๕ ปีขึ้นไป มีร้อยละ ๓๘.๖ และกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี มีจำนวนร้อย ละ ๕.๖ ส่วนในกลุ่มอายุต่ำก็คือกลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปีนี้มีน้อยที่สุด

ตารางที่ ๒ จำนวนร้อยละของระดับการศึกษาของเยาวชน จำแนกตามกลุ่มอายุ

ระดับการศึกษา	กลุ่มอายุ (ปี)			รวม
	๑๕ - ๑๙	๒๐ - ๒๔	๒๕ ปีขึ้นไป	
เรียนไม่จบชั้น ป.๔ แต่ อ่านออกเขียนได้	๐.๖ (๑)	๕.๖ (๑๓)	๓๔.๖ (๘)	๔๐.๘ (๒๓)
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	๗๗.๓ (๑๓๓)	๘๑.๘ (๒๑๒)	๕๗.๗ (๑๕)	๘๓.๗ (๑๒๐)
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗	๑๘.๖ (๓๒)	๒.๖ (๖)	๗.๗ (๒)	๒๘.๓ (๕๐)
จบชั้นสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗	๓.๕ (๖)	๐.๘ (๑)	-	๔.๓ (๗)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๗๒)	๑๐๐.๐ (๒๗๒)	๑๐๐.๐ (๒๖๖)	๑๐๐.๐ (๕๑๐)

การที่เป็นเช่นนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลสืบเนื่องอันมาจากพระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งในระยะหลังนี้ ได้กำหนดให้การศึกษาภาคบังคับมีถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จึงปรากฏให้เห็นชัดว่า ในกลุ่มที่มีอายุน้อยมีจำนวนผู้มีการศึกษาสูงกว่าชั้น ป.๔ มากกว่าในกลุ่มที่มีอายุสูง

จากการทบทวนสภาพของเยาวชนปรากฏว่าผู้มีการศึกษาสูงกว่า ป.๗ นั้น ก็อยู่ที่เรียนต่อถึงชั้นมัธยมศึกษาสายสามัญ มีจำนวน ๗ คน แต่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีเพียง ๔ คน ส่วนอีก ๓ คนนั้นเรียนไม่จบ มีรื้อที่นาตั้ง เกกว่าเยาวชนหลายคนที่จบหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพเบื้องต้นจากศูนย์พัฒนาอาชีพ ทอมว่าจะไปเรียนต่อทางวิชาชีพจากโรงเรียนเอกชน หรือฝึกทักษะตามร้านตัดผม ตัดเสื้อผ้า และอู๋ขอมรด เพื่อเพิ่มความรู้อในการประกอบอาชีพเป็นหลักต่อไป

๑.๓ สถานภาพทางการสมรส

ในเรื่องเกี่ยวกับสถานภาพทางการสมรสของเขาวชนที่ศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๔.๗ เป็นโสด ส่วนอีกร้อยละ ๕.๓ เป็นผู้ที่แต่งงานแล้ว และสำหรับใน จำนวนผู้ที่แต่งงานแล้วนั้น จะมีเขาวชนที่อาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองของตนร้อยละ ๕.๕ และมีผู้ที่แต่งงานแล้วแยกอยู่กับบิดามารดาเพียงร้อยละ ๐.๕ เท่านั้น

ตามลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปของครอบครัวในสังคมไทยนั้น เมื่อบุตรหลานแต่งงานแล้ว ก็มักจะยังอยู่ร่วมกับครอบครัวบิดามารดาต่อไประยะหนึ่ง จนเมื่อมีฐานะทางเศรษฐกิจดีแล้วจึง จะแยกครัวเรือนไปอยู่ต่างหาก ซึ่งมักจะเป็นอายุที่มากพอสมควรแล้ว ซึ่งเขาวชนที่ทำการ ศึกษานี้มีลักษณะเช่นเดียวกับสภาพทางสังคมโดยทั่ว ๆ ไป

ตารางที่ ๓ จำนวนร้อยละของสถานภาพการสมรสของเขาวชน

สถานภาพทางการสมรส	จำนวนร้อยละของเขาวชน
โสด	๕๔.๗ (๕๐๗)
แต่งงานแล้วอยู่ร่วมกับบิดามารดา	๕.๕ (๑๕)
แต่งงานแล้วแยกอยู่กับบิดามารดา	๐.๕ (๕)
หมาย	-
รวม	๑๐๐.๐ (๕๓๐)

๒๖
สุเทพ สุนทร เกสร์, "โครงสร้างสังคมของหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ",
สังคมวิทยาของหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย, พ.ศ.๒๕๑๑), หน้า ๖๕ - ๗๗

๑.๘ ลักษณะการประกอบอาชีพของครอบครัวผู้ปกครอง

ในการศึกษาลักษณะอาชีพหลักและอาชีพรองของครอบครัวของเยาวชนก่อนการเข้ารับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อพิจารณาจากลักษณะการประกอบอาชีพหลักของครอบครัวของเยาวชนจากจำนวนผู้ตอบสัมภาษณ์ ๔๓๐ คน พบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักในทางการเกษตรกรรมก็มีจำนวนผู้ประกอบอาชีพหลักโดยการทำนาจำนวนร้อยละ ๓๙.๑ ทำไร่ร้อยละ ๒๗.๘ และทำการเกษตรในด้านการเพาะปลูกพืชและผักจำนวนร้อยละ ๒๖.๖ ส่วนอีกประเภทอื่น ๆ อาทิเช่น รับราชการ ค้าขาย และรับจ้าง มีเพียงจำนวนเล็กน้อย ร้อยละ ๓.๓ ร้อยละ ๓.๐ และร้อยละ ๘.๐ ตามลำดับ

การศึกษาค่าหรือมูลค่าของเยาวชนเมื่อประกอบอาชีพในทางการเกษตรเป็นส่วนนี้ ผู้เขียนมีแนวโน้มที่จะแสดงให้เห็นว่า ก่อนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ไปในการช่วยเหลือบิดามารดาทำงานในภาคเกษตรกรรมเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาในด้านอาชีพรองก็เช่นเดียวกัน จะพบว่าครอบครัวของเยาวชนนั้นหลังจากว่างจากการประกอบอาชีพหลักในทางการเกษตรแล้ว ก็ยังประกอบอาชีพอื่นเพิ่มเติมในทางการเกษตรเป็นอาชีพรองอีกเช่นกัน จากตารางที่ ๘ พบว่าผู้ปกครองประกอบอาชีพรองในทางการเกษตรมีจำนวนถึงร้อยละ ๗๓.๘ โดยแยกเป็นผู้ทำนา ทำไร่ ปลูกพืชอื่น ๆ และเลี้ยงสัตว์จำนวนร้อยละ ๔.๐ ๒๐.๕ ๒๖.๖ และ ๑๘.๑ ตามลำดับ นอกจากนี้ร้อยละ ๑๓.๓ จะประกอบอาชีพรองโดยการรับจ้างทำงานเกี่ยวกับการเกษตร

จากข้อมูลที่ได้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า การที่แรงงานของเยาวชนก่อนเข้ารับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ไปภาคเกษตรกรรมทั้งในลักษณะเพื่อเป็นการผลิตในครอบครัวเอง และการรับจ้างทำงานเกษตรกรรมทาง ๆ ควบ

ตารางที่ ๕ จำนวนรอยตะของอาชีพของหมู่ปกครอง ของเขาวงกตมณีโคกมรม
จำแนกตามลักษณะอาชีพหลักและอาชีพรอง

ลักษณะอาชีพ	อาชีพหลัก	อาชีพรอง
รับจ้างทำการเกษตร	๕.๐ (๑๗)	๓๓.๓ (๕๗)
ทำนา	๓๕.๑ (๑๖๘)	๑๕.๖ (๒๖)
ทำไร่สวน	๒๗.๕ (๑๒๐)	๒๐.๕ (๔๔)
ทำไร่ผักและพืชอื่น ๆ	๒๒.๖ (๙๗)	๒๑.๒ (๓๖)
เลี้ยงสัตว์	-	๑๕.๑ (๒๘)
รับราชการ	๓.๓ (๑๔)	๖.๕ (๑๒)
ค้าขาย	๓.๐ (๑๓)	๕.๑ (๑๒)
ช่างไม้/ช่างฝีมือ/จักสาน	๖.๒ (๑)	๒.๐ (๒๒)
ช่างเทคนิค	-	๐.๕ (๔)
อื่น ๆ	-	๖.๕ (๒)
รวม	๑๖๖.๖ (๕๓๖)	๑๖๖.๖ (๕๓๖)

หมายเหตุ - อาชีพหลัก หมายถึงประเภทอาชีพที่หมู่ปกครองทำเป็นประจำและเป็นรายได้หลักของครอบครัว

- อาชีพรอง หมายถึงประเภทอาชีพที่รายได้เป็นอันก้ำรองจากอาชีพหลัก

๑.๕ ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นฐานของครอบครัวของเขาวงกต
ในเรื่องระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของครอบครัวของเขาวงกต ไซของหมู่ที่ได้ออกจากการตั้งถิ่นฐานหมู่ปกครองของเขาวงกต จากข้อมูลตารางที่ ๕ พบว่าในปี พุทธศักราช ๒๕๔๕ มี

ภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ใกล้กับแม่น้ำเป็นเวลามากกว่า ๓๑ ปีขึ้นไป และ ๒๖ - ๓๐ ปี รอยละ ๒๘.๒ แต่คงให้ถือว่าครอบครัวของเขวาทนส่วนใหญ่ยังคงมีฐานะอยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลา ยาว จนนับเป็นถิ่นที่อยู่ถาวรแล้ว

ผลการศึกษาโดยทั่วไปเกี่ยวกับความย้ายถิ่นและระยะเวลาของการตั้งถิ่นฐาน การโดยสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่ของรอยละ ๘๘.๖ เป็นหมู่บ้านตั้งถิ่นฐาน อยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ปัจจุบัน เป็นเวลา ๑ ปีขึ้นไป ซึ่งนับเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควร

ตารางที่ ๕ ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของครอบครัวของเขวาทน จำแนกตาม จำนวน

กลุ่มของจำนวนปีที่ตั้งถิ่นฐาน	จำนวนรอยละ
๑ - ๑๐	๑๔.๔ (๒.๖)
๑๑ - ๒๐	๑๓.๐ (๕.๖)
๒๑ - ๓๐	๒๗.๒ (๑๑.๗)
๓๑ ปีขึ้นไป	๔๔.๔ (๑๘.๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓.๐)

ลักษณะวิสาหกิจครอบครัวและความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ภายใต้การปกครอง

๑.๑ ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่หรือแรงผลักดันให้เขวาทนสนใจในการเข้ารับการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่ชุมชนกำหนดอาชีพเขวาทนนี้ ปรากฏว่าเขวาทนส่วนใหญ่ รอยละ ๗๘.๕ มองการณ์ความรู้ในการประกอบอาชีพ ส่วนร้อยละ ๓๘.๔ และ ๓๗.๒ เข้า รับการฝึกอบรมเนื่องจากเจ้าหน้าที่ราชการชักชวนและเนื่องจากบิดาเขวาทนต้องการให้เขา

รับการฝึกอบรมด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ ขอบแสดงให้เห็นว่าเขาวงกตในขณะนั้นมีความกระตือรือร้น
สนใจที่จะแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการประกอบอาชีพต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อ
นำวิชาที่เรียนมาในการประกอบอาชีพของตนเองและครอบครัว และความสนใจของเขาวงกตนั้นยัง
ได้รับการสนับสนุนอย่างดียิ่งจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการและบุคลากรอื่นอีกด้วย จึงเห็นแนวโน้ม
ที่แสดงให้เห็นว่าทั้งเขาวงกตและบุคลากรยอมรับในคำแนะนำของทางราชการและพร้อม
ที่จะรับเอาวิทยาการใหม่เขาไปใช้พัฒนาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่นั้นได้

ตารางที่ ๒ เหตุผลหรือปัจจัยที่สนับสนุนให้เขาวงกตสนใจเข้ารับการฝึกอบรม

เหตุผลที่เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวนร้อยละ
อยากมีความรู้ในการประกอบอาชีพ	๗๕.๕ (๓๕๖)
เพื่อเพิ่ม ๆ ฐานะ	๘.๘ (๓๖)
เจ้าหน้าที่ของทางราชการชักชวน	๓๕.๘ (๑๗๑)
บุคลากรอื่นชักชวนให้เข้ารับการฝึกอบรม	๓๗.๒ (๑๖๖)
คำแนะ ปรึกษา ศึกษาค้นคว้าได้เอง	๓.๓ (๑๕)
รวม	๑๖๘.๖ (๗๖๓)

หมายเหตุ ผู้ตอบกึ่งหนึ่งขอหารตอบได้หลายเรื่อง จำนวนผู้ตอบและจำนวนรวมจะเกิน
๘๓ คน และ ๑๐๐ %

๒.๒ ประเภทวิชาหลักและวิชารองที่เขาวงกตสนใจเลือกรับการฝึกอบรม

เนื่องจากการเข้ารับการฝึกอบรมนั้น ได้กล่าวมาแล้วในหลักผู้ทรีที่เขาวงกต
เลือกเรื่องวิชาเกษตรสาขาใดสาขาหนึ่งตามความสนใจของเขาวงกต เป็นวิชาหลักตั้งวิชา

และได้เลือกเรียนวิชาทางหรือวิชาเกษตรก็ได้เป็นวิชาสำรองอีก ๑ วิชา ซึ่งเขาวางแผนมีความสนใจที่จะเรียนหรือฝึกทักษะทางที่โลกต้องการแล้ว สิ่งแรกในเรื่องหลักสูตรการฝึกอบรม ข้อมูลที่ปรากฏจากตารางที่ ๗ แสดงให้เห็นว่าประเภทวิชาที่เขาวางแผนเลือกอบรมเป็นวิชาหลักมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๕๓.๓ หรือจำนวน ๒๒๕ คน ได้แก่วิชาเกี่ยวกับการเกษตร โดยแยกเป็นการเลี้ยงสัตว์ และการเพาะปลูก ร้อยละ ๒๑.๒ และร้อยละ ๓๖.๑ ตามลำดับ สำหรับวิชาเครื่องยนต์กับบัญชีเลือกร้อยละ ๓๘.๑๘ หรือ ๑๖๘ คน จากจำนวนผู้ศึกษาทั้งหมด ซึ่งนับว่าเป็นวิชาที่ประเภทหนึ่งที่เขาวางแผนที่ความสนใจมากเป็นพิเศษ ส่วนวิชาที่ประเภททางไม่ว่าช่างปูน ช่างตัดผม ตัดเสื้อผ้าและช่างวิทยุมีเพียงจำนวนเล็กน้อย จากการถามสัมภาษณ์พบว่าผู้สนใจเลือกวิชาเหล่านี้เนื่องจากมีจักรอาชีพ บิคามารคาสัมพันธ์และมีทุนพอที่จะดำเนินการได้

ตารางที่ ๗ ประเภทของวิชาหลักและวิชาสำรองที่เขาวางแผนเลือกรับการฝึกอบรม
จำแนกตามหมวดวิชาที่กำหนดในหลักสูตรการฝึกอบรม

หมวดวิชา	จำนวนร้อยละ	
	เลือกเป็นวิชาหลัก	เลือกเป็นวิชาสำรอง
เกษตร (การเลี้ยงสัตว์)	๒๑.๒ (๕๑)	๒๖.๕ (๕๖)
เกษตร (การเพาะปลูก)	๓๖.๑ (๑๓๘)	๔๖.๕ (๑๓๕)
เครื่องยนต์	๓๘.๑ (๑๖๘)	๒๑.๔ (๕๒)
ช่างไม้ช่างปูน	๑.๒ (๑)	๕.๕ (๕๑)
ช่างตัดผม	๔.๔ (๒๑)	๑๔.๖ (๒๖)
ช่างตัดเสื้อผ้า	๓.๕ (๑๕)	-
ช่างวิทยุ	-	๒.๑ (๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๖)	๑๐๐.๐ (๔๓๖)

สำหรับประเภทวิชาที่เข้าขานในแบบทศนิยมใจเด็กเรียนเป็นวิชาการองใดแก่ วิชาที่พ
 ทางด้านการเกษตรประเภทการเพาะปลูกพืช ร้อยละ ๕.๕ และวิชาช่างเครื่องยนตร้อยละ
 ๒๐.๔ ในการเลือกวิชาการองปรากฏว่าได้มีผู้สนใจเลือกเรียนวิชาทางทัศนและช่างไม้ช่างปูน
 ถึง ๒๐ คน และ ๔๐ คน หรือร้อยละ ๑๔.๐ และ ๕.๕ ซึ่งนับว่ามีผู้สนใจมากพอสมควร แต่
 วิชาการกีดและช่างวิทยุมีผู้สนใจน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาถึงความสนใจในวิชาทาง ๆ ของเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยจัด
 อันดับความสนใจเป็นอันดับทาง ๆ ปรากฏว่าวิชาการเกษตรเป็นวิชาที่เยาวชนให้ความสนใจ
 เป็นอันดับแรกถึงร้อยละ ๔๓.๓ และวิชาช่างเครื่องยนตร้อยละ ๓๕.๔ ในขณะที่เกี่ยวกับวิชาที่
 เยาวชนมีความสนใจวิชาอื่นนอกจากวิชาการเกษตรเป็นอันดับที่หนึ่ง ก็ยังคงให้ความสนใจของ
 วิชาการเกษตรเป็นอันดับที่สองร้อยละ ๓๔.๔ และวิชาช่างเครื่องยนตร้อยละ ๒๕.๐ ส่วนอันดับ
 ที่ ๓ นั้น เยาวชนส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๐.๒ สนใจวิชาช่างไม้ช่างปูน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับประเภทวิชาหลักและวิชาการองที่เยาวชนเลือกฝึกอบรม
 ความปรากฏที่ ๗ แล้วจะเห็นได้ว่าประเภทของวิชาที่เลือกเรียนกับระดับความสำคัญของวิชานั้น
 มีส่วนสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือเยาวชนเลือกเรียนวิชาการเกษตรกรรมมาก และจะ
 เดียวกันก็ให้ความสำคัญของวิชาเป็นอันดับแรก และอันดับที่สองตามลำดับ เยาวชนที่
 เลือกเรียนวิชาช่างเครื่องยนตร้อยละเป็นวิชาหลักก็จะให้ความสำคัญของวิชาช่างเครื่องยนตร้อยละเป็น
 อันดับแรก และเกษตรเป็นอันดับรอง และเยาวชนที่เรียนวิชาเกษตรเป็นวิชาหลัก ก็จะได้
 ให้ความสำคัญของวิชาช่างเครื่องยนตร้อยละเป็นอันดับรอง

ตารางที่ ๕ อันได้ความสนใจในวิชาต่าง ๆ ของเขาวรรณที่เข้ารับการศึกษา
จำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	อันได้ความสนใจเป็นจำนวนร้อยละ		
	อันได้ ๑	อันได้ ๒	อันได้ ๓
วิชาการเกษตร	๔๓.๓ (๑๘๖)	๓๘.๘ (๑๕๘)	๘.๘ (๓๖)
วิชาช่างเครื่องยนต์	๓๘.๘ (๑๖๕)	๒๕.๑ (๑๐๕)	๓.๘ (๑๕)
วิชาช่างไม้ช่างปูน	๘.๘ (๓๖)	๗.๒ (๓๑)	๓๑.๖ (๑๓๘)
วิชาช่างตัดผม	๘.๘ (๓๖)	๘.๘ (๓๖)	๘.๘ (๓๖)
วิชาช่างตัดเสื้อผ้า	๓.๘ (๑๕)	๑.๘ (๗)	๑.๘ (๗)
วิชาช่างวิทยุ	๑.๖ (๗)	๑.๖ (๗)	๓.๘ (๑๕)
ไม่ตอบ	—	๒๒.๓ (๙๖)	๔๗.๘ (๒๐๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๖)	๑๐๐.๐ (๔๓๖)	๑๐๐.๐ (๔๓๖)

จากข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๕ นี้ เป็นการสอบถามเพื่อทดสอบความเข้าใจในการเลือกวิชาหลัก วิชารอง และระดับความสำคัญของวิชาที่เรียนของเขาวรรณอีกด้านหนึ่ง ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าเขาวรรณมีความตั้งใจแน่วแน่ที่เลือกความสนใจในการฝึกอบรมวิชาทางการเกษตร และช่างเครื่องยนต์เป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการตรงกับลักษณะวิชาที่เลือก และการให้ความสำคัญสำคัญของวิชา

ความสนใจในวิชาที่เลือกอบรมเป็นวิชาหลักและวิชารอง ปรากฏว่าในระหว่างการฝึกอบรมในศูนย์พัฒนาอาชีพนี้มีจำนวนผู้สนใจฝึกอบรมวิชาที่ประเภทช่างไม้ช่างปูนเพิ่มขึ้น กล่าวคือ มีผู้เลือกเป็นวิชาหลักเพียง ๑ คน แต่เวลาอบรมจริง ๆ มีผู้สนใจเพิ่มเป็น ๓๖ คน หรือร้อยละ ๘.๘ ในขณะที่จำนวนผู้ที่เลือกวิชาเกษตรเป็นวิชาหลัก มีความสนใจลดลงจากร้อย

๘๓.๓ มาเป็นร้อยละ ๘๓.๒ ซึ่งมีความสนใจลดลงถึงร้อยละ ๑.๑ ส่วนวิชาการเครื่อง
ยนต์และช่างตัดเย็บเสื้อผ้ามีจำนวนของผู้ที่เลือกเป็นวิชาหลักและจำนวนผู้ที่สนใจไม่แตกต่างกัน
เท่าใดนัก

ตารางที่ ๕ ประเภทวิชาที่ผู้เข้าอบรมเลือกอบรมเป็นวิชาหลักและวิชารอง กับ
ระดับความสนใจมากที่สุดในการฝึกอบรม

ประเภทวิชาที่	จำนวนร้อยละ		
	เลือกเป็นวิชาหลัก	เลือกเป็นวิชารอง	ความสนใจมากที่สุด
เกษตร (เลี้ยงสัตว์)	๒๑.๒ (๕๑)	๒๑.๘ (๕๑)	๑๘.๒ (๔๒)
เกษตร (เพาะปลูก)	๓๒.๑ (๗๓)	๔๖.๕ (๑๑๔)	๒๘.๑ (๖๘)
รวม	๕๓.๓ (๒๒๘)	๖๘.๔ (๒๖๘)	๔๖.๒ (๑๘๖)
เครื่องยนต์	๓๘.๑ (๑๖๘)	๒๑.๘ (๘๖)	๓๘.๘ (๑๖๘)
ช่างไม้ช่างปูน	๑.๒ (๑)	๕.๕ (๒๑)	๘.๘ (๓๖)
ช่างกลเคมี	๘.๘ (๒๑)	๑๘.๖ (๖๖)	๘.๘ (๒๑)
ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า	๓.๕ (๑๕)	-	๓.๕ (๑๕)
ช่างวิทย์	-	๒.๑ (๘)	๑.๖ (๗)
รวม	๖๖.๖ (๒๓๖)	๖๖.๖ (๒๓๖)	๖๖.๖ (๒๓๖)

สำหรับเหตุผลที่เลือกความสนใจวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นเขาระบุว่าเหตุผลที่เลือกเพราะ
เพราะเป็นวิชาที่ตรงกับอาชีพเดิมของพ่อแม่ร้อยละ ๔๕.๒ และเห็นว่าป็นวิชาที่ขาดเป็นอาชีพ
ของตนเองได้ ร้อยละ ๒๑.๘ จึงให้ความสนใจเป็นพิเศษ (ตารางที่ ๖)

๓.๓ ความรู้ความชำนาญภายใต้การฝึกอบรม

หลังจากเขาวรณจบการฝึกอบรมแล้ว ปรากฏว่าเขาวรณมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับความรู้มากที่สุด ได้แก่วิชาการเกษตร การปลูกพืช วิชาการเครื่องยนต์ และวิชาการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ จากข้อมูลในตารางที่ ๑๑ ปรากฏว่าร้อยละ ๓.๕ ร้อยละ ๓.๑ และร้อยละ ๒๕.๘ ตามลำดับ

สำหรับวิชาช่างตัดเย็บเสื้อผ้า และวิชาช่างตัดผมมีเขาวรณที่ได้รับการความรู้ความชำนาญเป็นจำนวนร้อยละ ๑๐.๐ และร้อยละ ๘.๖

เมื่อมาพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างจำนวนเขาวรณที่ได้รับการความรู้ความชำนาญ กับจำนวนผู้ที่เลือกวิชาเอก โดยพิจารณาในแต่ละประเภทวิชาเป็นหลัก จะพบว่าผู้ที่มีความชำนาญในด้านเกษตรเลี้ยงสัตว์ วิชาช่างไม้/ช่างปูน วิชาช่างตัดผม และวิชาช่างตัดเย็บเสื้อผ้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าจำนวนผู้ที่เลือกวิชาเหล่านี้เป็นวิชาเอกในครั้งแรก ร้อยละ ๓.๒ ร้อยละ ๑.๒ ร้อยละ ๓.๗ และร้อยละ ๖.๕ ตามลำดับ ในขณะที่เกี่ยวกับจำนวนผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการเกษตรเพาะปลูกและวิชาการเครื่องยนต์มีจำนวนลดลงต่ำกว่าจำนวนผู้ที่เลือกเป็นวิชาเอกในครั้งแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนร้อยละของผู้ที่เลือกวิชาเครื่องยนต์เป็นวิชาเอก จะลดลงร้อยละ ๘.๑ ของจำนวนเขาวรณที่ทำการศึกษาทั้งหมด

การที่เขาวรณมีความรู้ความชำนาญในด้านวิชาการเกษตร วิชาช่างไม้ ช่างปูน ช่างตัดผม และช่างตัดเย็บเสื้อผ้า นั้นว่าเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือแม่ประกอบอาชีพหลักและอาชีพรอง และการใช้ประโยชน์ในวิถีประจำวันของคนและครอบครัวเป็นอย่างดี จะเห็นได้ว่าอาชีพหลักของพ่อแม่ของเขาวรณร้อยละ ๘๓.๖ เป็นอาชีพในทางเกษตรกรรม ดังนั้นความรู้ความชำนาญที่ได้รับภายใต้การฝึกจึงมีความสอดคล้องกับอาชีพเดิมของพ่อแม่ และน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงอาชีพต่อไป

สาเหตุที่ทำให้จำนวนเขาวรณที่มีความรู้ความชำนาญในด้านเกษตรเพาะปลูก และช่างเครื่องยนต์มีจำนวนลดลงนั้น น่าจะเนื่องจากจำนวนอุปกรณ์และวัสดุเครื่องมือที่ขาดแคลนในคานาไม่เพียงพอกับจำนวนของเขาวรณที่สนใจเลือกวิชาเหล่านี้เป็นวิชาเอกนั่นเอง และ

ในทางตรงข้ามการที่มีจำนวนผู้มีความรู้มากในทางเกษตรเลี้ยงสัตว์ รางไม้รางปูน รางตัด
 คุม และรางตัดเย็บเสื้อผ้าเพิ่มขึ้น ก็อาจจะเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาอาชีพผู้ปกครอง การฝึกทักษะใน
 วิทยาลัยเพียงพอกับจำนวนผู้ที่สนใจเลือกเป็นวิชาเอกนั่นเอง ในการถามสัมภาษณ์เยาวชนมี
 จำนวนไม่น้อยที่บอกการมีความรู้มากในทางเครื่องยนต์เพราะจะนำไปประกอบอาชีพหลักหรือ
 อาชีพรองในวันข้างหน้าได้ จึงอยากให้อุทยานฯ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ วิทยากร และฝึกทักษะ
 เฉพาะวิชาที่ หักขยเยาวชนที่มีความรู้เฉพาะอย่างและนำไปประกอบอาชีพในชีวิตจริง ๆ ได้
 ดังนั้นการจัดอุปกรณ์การฝึกทักษะจึงมีความจำเป็นมากในการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อป้องกันเกิดผล
 ภาวะวิกฤตประสงค์

ตารางที่ ๑๑ ประเภทวิชาที่เยาวชนได้รับความชำนาญมากที่สุดภายหลังจากเสร็จสิ้น
 การฝึกอบรม

ประเภทอาชีพ	จำนวนรอยดะ		
	ความชำนาญ ที่ได้รับ	วิชาเอก	ความชำนาญที่เพิ่ม ขึ้นหรือลดลงเมื่อ เปรียบเทียบกับ เลือกวิชาเอก
วิชาเกษตร/การเลี้ยงสัตว์	๒๔.๘ (๑๔)	๒๑.๒ (๙๑)	+ ๓.๖
วิชาเกษตร/การเพาะปลูกพืช	๓.๕ (๑๓๑)	๓๒.๑ (๑๓๘)	- ๑.๖
วิชาช่างเครื่องยนต์	๓.๑ (๑๒๙)	๓๘.๑ (๑๖๔)	- ๘.๑
วิชาช่างไม้/รางปูน	๑.๘ (๖)	๒.๒ (๑)	+ ๑.๖
วิชาช่างตัดผม	๘.๖ (๓๗)	๘.๙ (๒๑)	+ ๓.๗
วิชาช่างตัดเย็บเสื้อผ้า	๑.๑ (๘๓)	๓.๕ (๑๕)	+ ๖.๕
รวม	๑๑.๑ (๘๓.๑)	๑๑๑.๑ (๘๓.๑)	

๒.๔ ทัศนคติของเขาวรรณต่อการใ้ประโยชน์ในวิชาชีพที่ได้รับจากการฝึกอบรม

ข้อมูลในการร่างที่ ๒๒ ที่ให้เห็นถึงความคิดเห็นของเขาวรรณเกี่ยวกับวิชาชีพที่ได้รับจากการฝึกอบรมว่าใ้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด ปรากฏว่าส่วนใหญของเขาวรรณถึงร้อยละ ๒๐.๕ เห็นว่าวิชาในด้านการเกษตรทั้งด้านการเลี้ยงสัตว์และปลูกพืช สามารถนำมาใ้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและชีวิตประจำวันได้มากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง และร้อยละ ๒๗.๐ ใ้ความสำคัญของวิชาช่างเครื่องยนต์มีความสำคัญในการประกอบอาชีพประจำวันเป็นอันดับรองลงมาจากวิชาด้านการเกษตร ในขณะที่เกี่ยวกับวิชาช่างไม้ช่างปูน เขาวรรณก็ใ้ความสำคัญที่ใ้ของกับการประกอบอาชีพประจำวันเช่นเดียวกัน โดยเขาวรรณร้อยละ ๒๖.๒ ใ้ความสำคัญของวิชาอยู่ในอันดับที่ ๓ รองจากวิชาด้านการเกษตรและเครื่องยนต์

ตารางที่ ๒๒ ความคิดเห็นของเขาวรรณเกี่ยวกับประเภทวิชาที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดในการประกอบอาชีพ

ประเภทวิชา	จำนวนร้อยละของอันดับของประโยชน์ที่ได้รับ		
	อันดับ ๑	อันดับ ๒	อันดับ ๓
เกษตรด้านการเลี้ยงสัตว์	๓๗.๒ (๑๒๖)	๑๖.๗ (๗๒)	๑.๗ (๓)
เกษตรด้านการเพาะปลูก	๒๕.๗ (๑๑๗)	๕.๑ (๒๕)	๒.๖ (๑๑)
รวม	๒๐.๕ (๒๒๒)	๒๕.๘ (๑๑๑)	๓.๓ (๑๔)
ช่างเครื่องยนต์	๒๗.๐ (๑๑๒)	๒๗.๐ (๑๑๒)	๔.๗ (๒๐)
ช่างไม้/ช่างปูน	๓.๕ (๑๕)	๕.๘ (๔๒)	๒๖.๒ (๘๗)
ช่างตัดผม	๔.๔ (๑๘)	๓.๐ (๑๓)	๑.๒ (๕)
ช่างตัดเสื้อผ้า	๓.๐ (๑๓)	๒.๓ (๑๐)	๒.๓ (๑๐)
ช่างวิทยุ	๑.๒ (๑)	๑.๒ (๑)	๓.๐ (๑๓)
ไม่ตอบ	-	๓๑.๕ (๑๓๗)	๒๕.๓ (๒๘๑)
รวม	๑๑๑.๐ (๔๓๖)	๑๑๑.๐ (๔๓๖)	๑๑๑.๐ (๔๓๖)

๒.๕ เหตุผลของเขาวรรณในความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวิชาที่พึงได้รับการอบรม
 เขาวรรณจำนวนร้อยละ ๕๕.๘ ได้เหตุผลว่า การที่เห็นววิชาที่ได้รับการอบรม
 มีประโยชน์ เพราะเห็นว่าสามารถนำวิชาที่ต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้มากตามลำดับถึง
 กล่าวมาแล้วในการางที่ ๑๒ นั้น เพราะเป็นวิชาความรู้ที่สามารถนำไปช่วยประกอบอาชีพเดิม
 ของพ่อแม่ได้ และร้อยละ ๒๖.๗ ได้เหตุผลว่าเป็นความรู้ใหม่สามารถนำไปใช้เป็นที่ประกอบ
 อื่น ๆ ได้ (ตารางที่ ๑๓)

ตารางที่ ๑๓ เหตุผลที่เขาวรรณเห็นว่าวิชาที่ต่าง ๆ เป็นประโยชน์ จำแนกตาม
 ลักษณะของการใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพ

ลักษณะของการใช้ประโยชน์	จำนวนร้อยละ		
	อันดับ ๑	อันดับ ๒	อันดับ ๓
<u>ประกอบอาชีพเดิมความพ่อแม่</u>			
ช่วยประกอบอาชีพเดิมของพ่อแม่	๕๕.๘ (๒๕๑)	๘.๘ (๓๘)	๒.๓ (๒๗)
มีความรู้ใหม่ใช้ประกอบอาชีพรองได้	๒๖.๗ (๑๑๕)	๓๖.๗ (๑๕๘)	๗.๒ (๓๑)
รวม	๘๒.๕ (๓๖๖)	๔๕.๖ (๑๙๖)	๑๓.๕ (๕๘)
<u>ประกอบอาชีพที่แตกต่างไปจากอาชีพเดิม</u>			
<u>ของพ่อแม่</u>			
นำความรู้ใหม่ไปประกอบอาชีพใน เมืองใด	๗.๘ (๓๒)	๑.๗ (๘)	๗.๒ (๓๑)
ประกอบอาชีพโดยเด็กอาชีพเดิมได้	๒.๓ (๒๗)	๘.๖ (๓๗)	๗.๘ (๓๒)
รวม	๑๐.๑ (๔๙)	๑๐.๓ (๔๓)	๑๕.๐ (๖๓)
ไม่ตอบ	๑.๒ (๕)	๓๕.๑ (๑๕๖)	๗๑.๘ (๓๘๘)
รวม	๑๒.๓ (๕๓)	๔๕.๖ (๑๙๖)	๘๖.๖ (๓๕๑)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเกี่ยวกับประเภทวิชาที่เขาวชนได้รับความชำนาญในการวางที่ ๑๑ การที่เขาวชนมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับวิชาการการเกษตร ขางไม้ ขางปูน วิชาช่างตัดผม และตัดเย็บเสื้อผ้าสูงกว่าจำนวนผู้ที่เลือกเรียนเป็นวิชาหลัก น่าจะเป็นผลดีต่อการใ้ประโยชน์ในการช่วยเหลือประกอบอาชีพหลักและอาชีพรองให้โดยดลยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงอาชีพทางการเกษตรของพ่อแม่ ซึ่งมีถึงร้อยละ ๕๓.๖ ของอาชีพของหมู่ปกครองของเขาวชนทั้งหมด ตามตารางที่ ๔ จึงกล่าวได้ว่าความรู้ความชำนาญที่เขาวชนได้รับภายหลังการฝึกอบรมแล้ว สอดคล้องกับลักษณะการประกอบอาชีพของพ่อแม่

ตามความนึกเห็นของเขาวชนเกี่ยวกับประเภทอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของครอบครัวและชีวิตประจำวัน ที่ได้เห็นว่า วิชาความรู้การเกษตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เป็นอันดับ ๑ ถึงร้อยละ ๖๖.๕ และวิชาช่างเครื่องยนต์เป็นอันดับหนึ่งร้อยละ ๒๗.๐ ตามตารางที่ ๑๒ ทั้งนี้ได้เหตุผลว่า วิชาเหล่านี้มีประโยชน์ในการประกอบอาชีพเดิมของพ่อแม่ทั้งอาชีพหลัก อาชีพรอง และเป็นความรู้ใหม่ซึ่งนำไปใช้ประกอบอาชีพรองได้ถึงร้อยละ ๕๕.๑ ตามตารางที่ ๑๓ จึงมีความสอดคล้องกับประเภทวิชาที่เขาวชนมีความรู้ความชำนาญตามตารางที่ ๑๑ ดังกล่าวแล้ว

เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางช่างเครื่องยนต์ จากการสัมภาษณ์เขาวชนเกี่ยวกับการใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ปรากฏพบว่าเขาวชนจำนวนหลายคนไปรับจ้างขับรถแทรกเตอร์ รถประจำทาง และทำงานตามโรงงาน

สำหรับวิชาความรู้ในทางช่างไม้ ขางปูน ขางตัดผม และตัดเย็บเสื้อผ้า น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันของครอบครัวเป็นอย่างมาก เพราะในสภาพสังคมชนบทนั้น ชาวบ้านจะช่วยเหลือกันปลูกสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง จากการสัมภาษณ์เขาวชนพบว่าเขาวชนหลายคนช่วยปรับปรุงซ่อมแซมและปลูกสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ในทางวิชาช่างตัดผม และตัดเย็บเสื้อผ้า จากการสัมภาษณ์เขาวชนได้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจำนวนหลายรายที่ทำหน้าที่เป็นช่างตัดผมให้แก่สมาชิกของครอบครัว และบางครั้งเขาวชนก็ชักชวนเพื่อนรุ่นเดียวกันไปฝึกหัดตัดผมให้แก่เด็กภายในโรงเรียนในหมู่บ้านของตน

ซึ่งนับได้ว่าเขาวรรณได้ใช้วิชาความรู้ที่เป็นประโยชน์ของตนเอง กรอบครัว และชุมชนของตน
ประการหนึ่ง

จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในตารางที่ ๑๑, ๑๒ และ ๑๓ ย่อมเห็นว่ากรณีที่เขาวรรณ
เลือกเรียนวิชาที่ใด ๆ ก็ดี ตลอดจนการให้ความสนใจในวิชาที่เรียนและการมองเห็นประ
โยชน์ของวิชาที่เรียนต่อการนำมาใช้ประกอบอาชีพในวิถีประจำวันของเขาวรรณนั้น ขึ้นอยู่กับ
ลักษณะประเภทอาชีพเดิมของพ่อแม่เป็นสำคัญ และในความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวิชาที่
ที่ได้รับการฝึกอบรมนั้น เขาวรรณทางมีความคิดที่จะนำมาใช้ช่วยประกอบอาชีพเดิมของพ่อแม่
เป็นส่วนใหญ่

๓. ลักษณะการใช้แรงงานของเขาวรรณในเกณฑ์

๓.๑ ลักษณะการใช้แรงงานของเขาวรรณก่อนเข้ารับการฝึกอบรมวิชาที่พจนานุกรมพัฒนา
อาชีพทั้งสองแห่ง จากข้อมูลในตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๖ ใช้แรงงานไป
ในด้านการเกษตรอันเป็นอาชีพหลักของพ่อแม่ มีเขาวรรณเพียงร้อยละ ๓.๑ และ ๖.๑ เท่านั้น
ที่ได้ใช้แรงงานช่วยเหลือครอบครัวที่ไม่เกี่ยวกับภาคเกษตรกรรม อันได้แก่การค้าขาย และ
การรับจ้างทั่ว ๆ ไปตามลำดับ ข้อมูลการใช้แรงงานของเขาวรรณก่อนเข้ารับการฝึกอบรมนี้
เมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะการใช้แรงงานของเขาวรรณภายหลังการฝึกอบรมแล้วมีลักษณะตรงกัน
ซ้ำ ซึ่งข้อมูลที่ปรากฏตามตารางที่ ๑๕ ย่อมเห็นว่าภายหลังที่เขาวรรณผ่านการฝึกอบรมแล้ว
ลักษณะการใช้แรงงานของเขาวรรณนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

ตารางที่ ๔ ลักษณะการไหลแรงงานของเยาวชนในชนบท ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม
จำแนกตามลักษณะประเภทอาชีพ

ประเภทอาชีพ	จำนวนร้อยละ
<u>ช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพทางการเกษตร</u>	
ทำนา	๕๗.๘ (๒๖๖)
ทำไร่ ไร่ย่อย ไร่ชก และพืชอื่น ๆ	๕๖.๗ (๒๗๕)
รวม	๕๘.๖ (๓๔๕)
<u>ช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพทางอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การเกษตร</u>	
ค้าขาย	๓.๖ (๑๓)
รับจ้างทั่ว ๆ ไป	๖.๖ (๒๖)
รวม	๙.๖ (๓๙)
<u>ประกอบอาชีพอื่น ๆ</u>	
ช่างตัดผม	๖.๕ (๔)
ตัดเย็บเสื้อผ้า	๖.๕ (๒)
รวมทั้งสิ้น	๑๖.๖ (๕๓)

๓.๒ การไหลแรงงานภายหลังการฝึกอบรม

จากตารางที่ ๑๕ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการไหลแรงงานของเยาวชนภายหลัง
จบการฝึกอบรมวิชาชีพแล้ว โดยพิจารณาตามลักษณะประเภทอาชีพ

จากผลการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป พบว่าลักษณะการไหลแรงงานของเขาวรรณภายหลังการฝึกอบรมแล้ว ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๒.๘ ไหลแรงงานไปในการประกอบอาชีพทางการเกษตร และช่วยประกอบอาชีพเสริมของพ่อแม่ จำนวนผู้ทำงานประเภทรับจ้าง รับราชการ และกิ่งร้าน ถ้า มีจำนวนมากกว่าผู้ทำงานช่วยเหลือแม่ประกอบอาชีพเสริมในทางการเกษตร ในตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่าจำนวนผู้ทำงานช่วยเหลือแม่ประกอบอาชีพเสริมมีจำนวนร้อยละ ๕๒.๘ นอกนั้นเป็นผู้ประกอบอาชีพประเภทอื่น ๆ ในทางรับจ้างหรือเข้าทำงานเป็นข้าราชการ หรือทำงานส่วนตัวโดยกิ่งร้านตัดผมและตัดเสื้อผ้า จำนวนร้อยละ ๔๗.๗ หรือ ๒.๕ คน ร้อยละ ๒.๘ หรือ ๑.๖ คน และร้อยละ ๒.๓ หรือจำนวน ๒๗ คน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการไหลแรงงานของเขาวรรณก่อนและหลังการฝึกอบรม (จากการางที่ ๔ และตารางที่ ๑๕) จะพบว่าลักษณะการไหลแรงงานของเขาวรรณเปลี่ยนแปลงไปมาก ทั้งนี้เพราะจำนวนเขาวรรณที่ช่วยเหลือแม่ประกอบอาชีพ ในทางการเกษตรและช่วยเหลือแม่ประกอบอาชีพอื่นที่เป็นอาชีพเสริมของพ่อแม่มีจำนวนลดลงจากร้อยละ ๕๘.๖ เป็นร้อยละ ๕๒.๘ และในทางกลับกัน ปรากฏว่าภายหลังการฝึกอบรมแล้วมีจำนวนเขาวรรณทำงานประเภทงานรับจ้าง งานราชการ และกิ่งร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ตัดผม จำนวนมากขึ้นตามตารางที่ ๑๕

ถ้าพิจารณาเปรียบเทียบกับการประกอบอาชีพของบิดามารดาตามตารางที่ ๔ และตารางที่ ๑๕ พบว่า การที่เขาวรรณเหล่านี้ไหลแรงงานไปในการรับจ้าง รับราชการ และกิ่งร้านประกอบอาชีพเป็นของตนเองนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า ภายหลังการฝึกอบรมแล้ว เขาวรรณเหล่านี้มีความรู้ในทางอาชีพมากขึ้น สามารถใช้ความรู้ที่ได้รับมาประกอบอาชีพ และหารายได้ช่วยครอบครัวได้ ดังนั้นการไหลแรงงานของเขาวรรณเหล่านี้จึงมีส่วนเพิ่มรายได้ของครอบครัวของเขาวรรณได้มากขึ้น การไหลแรงงานภายหลังการฝึกอบรมจึงมีส่วนทำใหฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวเขาวรรณเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย

เขาวรรณที่ยังคงประกอบอาชีพอยู่กับพ่อแม่ทั้งในทางการเกษตร และอาชีพอื่นที่ไม่ใช่การเกษตร จำนวนร้อยละ ๕๒.๘ นี้ พบว่าได้นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ให้เกิด

ประโยชน์และปรับปรุงการอาชีพของครอบครัวให้ดีขึ้น เขาวางแผนงานโดยเฉพาะผู้ที่จบการฝึก
อบรมจากศูนย์ฯ ทำผลตนเองบ้าง ใ้คนนำความรู้มาใช้ในการปรับปรุงส่วนตัว ทำไร่ และเลี้ยง
สัตว์ โดยได้รับพันธุ์พืช พันธุ์ผัก จากศูนย์ฯ หรือจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ซึ่งก่อให้เกิด
ผลผลิตเป็นรายได้ของครอบครัวอีกทางหนึ่ง หรือเป็นอาชีพรองที่ต่างจากอาชีพหนึ่ง รายได้
จากผลผลิตนี้เห็นว่าก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่ตัวเขาวางตนเองและพ่อแม่ของเขาวางเป็น
อย่างมาก ทั้งนี้ การทำอาชีพเหล่านี้ของไ้ได้รับความสนับสนุนและเอาใจใส่จากพ่อแม่ของ
เขาวางเองด้วย ผู้ปกครองของเขาวางบางคนมีฐานะค่อนข้างดี มีเครื่องใช้ประเภทเครื่อง
ยนต์ เช่น รถยนต์ รถแทรกเตอร์ จักรยานยนต์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องสูบน้ำ หรือมีวิทยุ
ได้ทอมสัมผัสกับเขาเมื่อเครื่องใช้เหล่านี้เกิดเสียหรือชำรุดเล็ก ๆ น้อย ๆ บุกรหลานของเขา
ที่ไปรับการอบรมมาแล้วก็สามารถช่วยแก้ไขให้ไ้ได้ โดยไม่ต้องนำไปซ่อมในเมืองหรือทิ้งให้เสีย
หาย เห็นว่าเขาวางสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันไ้

ตารางที่ ๑๕ ลักษณะการใ้แรงงานของเขาวางภายหลังการฝึกอบรม จำแนกตาม
ประเภทอาชีพ

ประเภทอาชีพ	จำนวนร้อยละ
<u>ประกอบอาชีพอยู่กับพ่อแม่</u>	
ทำนา	๑๖.๕ (๓๑)
ทำไร่/ทำสวน/เลี้ยงสัตว์	๒๔.๕ (๑๖๓)
อาชีพอื่นที่ไม่ใ้เกษตรกร	๑.๘ (๖)
รวม	๔๒.๘ (๑๙๘)

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

ประเภทอาชีพ	จำนวนร้อยละ
ทำงานประเภทรับจ้าง	
รับจ้างทั่ว ๆ ไปไม่จำกัดชนิดของงาน	๒๔.๐ (๖๓)
รับจ้างรับรถยนต์/รถเมย์/แท็กซี่/กระบะเป่ารถ/อยู่ซ่อมรถ	๑๐.๒ (๔๔)
รับจ้างก่อสร้าง/ช่างไม้/ช่างไฟฟ้า	๑.๔ (๖)
ทำงานโรงงานน้ำตาล/ทอผ้า/ทอกระสอบ/โรงสี	๑๒.๑ (๕๒)
รวม	๔๗.๗ (๒๐๕)
อาชีพบริการ	
รับราชการตำรวจ	๑.๕ (๒)
รับราชการทหาร	๑.๕ (๘)
บุรุษพยาบาลและสหวิทยมาดาเรียม	๑.๕ (๒)
ตั้งร้านตัดผม	๑.๖ (๗)
ตั้งร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	๒.๘ (๑๒)
เรียนตัดเย็บเสื้อผ้า	๑.๕ (๘)
เป็นนักเรียน	๑.๕ (๒)
รวม	๘.๕ (๔๑)
รวมทั้งหมด	๑๑๐.๐ (๔๓๖)

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเยาวชน และคณะกรรมการพัฒนาตำบล
 ในตำบลและหมู่บ้านที่มีเยาวชนเข้ามารับการฝึกอบรม ปรากฏว่าผู้ปกครองและผู้นำเหล่านี้
 จำนวนเกือบทั้งหมด ทอว่าขาดของการฝึกอบรมวิชาที่พหุจากศูนย์พัฒนาอาชีพเพื่อวัยผู้ใหญ่ของคณะ
 วิชาความรู้ในทางอาชีพ ซึ่งสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการไปรับจ้าง
 หารายได้ให้กับครอบครัวได้ อาทิเช่น เรียนวิชาช่างเครื่องยนต์ ทำให้เยาวชนสามารถไปรับ
 จ้างขับรถแทรกเตอร์ ขับรถรับจ้าง ขับรถบรรทุก และเข้าทำงานอยู่ตามชุมชนรอบๆได้ นอกจากนี้
 ยังมีเยาวชนจำนวน ๗ คนที่ทำงานตัดผม และจำนวน ๑๒ คน ที่ทำงานหัดเย็บเสื้อผ้าเป็นของ
 ตนเอง โดยใช้ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมจากศูนย์ฯ ซึ่งเป็นวิชาที่สนใจความสนใจเป็น
 พิเศษ สำหรับเยาวชนที่ทำงานประเภทรับราชการทหาร จำนวน ๘ คนนี้ น่าจะเป็นประเภท
 ทหารเกณฑ์มากกว่ารับราชการเป็นทหาร ทั้งนี้เพราะเยาวชนเหล่านี้มีอายุอยู่ใน ระหว่างการ
 ถูกเกณฑ์ทหาร

จากการศึกษาดังสาเหตุที่เยาวชนไม่ประกอบอาชีพตามอาชีพเดิมของพ่อแม่ และของ
 ตนเองภายหลังการฝึกอบรม ขอบุติในการางที่ ๑๖ ทำให้เห็นเหตุผลที่เปลี่ยนอาชีพ พบว่ารอย
 ละ ๒๒.๓ หรือจำนวน ๘๖ คน เห็นว่าการเปลี่ยนอาชีพใหม่ทำให้มีรายได้ดีกว่าอาชีพเดิม
 รอยละ ๒๗.๖ หรือจำนวน ๑๑๖ คน พ่อแม่ไม่พินทุสนับสนุนในการให้วิชาความรู้ปรับปรุงอาชีพ
 เกษตร และรอยละ ๖.๓ เนื่องจากฝึกอบรมวิชาที่ใหม่ที่ไม่ตรงกับอาชีพเดิม จึงอยากใช้
 ความรู้ที่ได้รับมา นอกจากนี้ยังมีบางคนซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยที่เปลี่ยนอาชีพใหม่เนื่องจาก
 พ่อแม่ไม่ยอมให้ทำอาชีพเดิม เพราะเป็นงานหนักและมีรายได้น้อย

จากการศึกษานี้ ทำให้พบว่าลักษณะการใ้แรงงานของเยาวชนในชุมชนนั้น ส่วนใหญ่
 ของเยาวชนได้ใ้แรงงานทั้งหมดในภาคเกษตรกรรมเป็นสำคัญ แต่ลักษณะการใ้แรงงานนี้ใ้ได้
 มีการเปลี่ยนแปลงไป นั้ลักษณะการใ้แรงงานตามเกษตรกรรมลดลง อันเนื่องมาจากผลกระท
 ษของการที่เยาวชนมีโอกาสแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น โดยการใ้เขารับการฝึกอบรมจากศูนย์
 พัฒนาอาชีพเยาวชนของกรมการพัฒนาชุมชน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการใ้แรงงาน
 ของเยาวชนในชุมชน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเยาวชนใ้มีความรู้ความถนัดที่ไม่เกี่ยวข้องเนื่องกับ

การเกษตร หรือเป็นเพราะการได้รับความรู้ทางเทคนิคใหม่ ๆ ด้านการเกษตร แลวงแหวน
เงินทุนในการที่จะปฏิบัติให้สอดคล้องกับความรู้นี้ใหม่ ๆ ทำให้เขาจะหันไปประกอบอาชีพอื่นที่
โอกาสอำนวยให้ เช่นงานรับจ้างตามโรงงาน หรือกิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ

ตารางที่ ๑๖ เหตุผลที่เขาจะหันไปประกอบอาชีพตามอาชีพเดิมภายหลังการฝึกอบรม

เหตุผลที่เปลี่ยนอาชีพ	จำนวนร้อยละ
รายได้ดีกว่าอาชีพเดิม	๒๒.๓ (๘๖)
พ่อแม่ไม่มีทุนสนับสนุนในการใช้ความรู้ปรับปรุงอาชีพเกษตร	๒๗.๐ (๑๐๖)
มีกิจการใหม่ที่ไม่เกี่ยวกับอาชีพเดิม จึงอยากใช้ความรู้	๒.๐ (๒๗)
พ่อแม่ไม่ยอมให้ทำอาชีพเดิม	๓.๐ (๑๓)
คงทำอาชีพทางการเกษตรช่วยพ่อแม่ เช่นเดิม	๔๑.๘ (๑๖๘)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๐)

การศึกษานี้จึงทำให้เห็นว่า การฝึกอบรมเยาวชนตามโครงการศูนย์พัฒนาอาชีพเยาวชน
นั้น ผลของการฝึกอบรมเป็นการตรงข้ามกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่งทำให้เยาวชนกลับไปใช้ความรู้
ที่ได้รับจากการฝึกอบรมช่วยปรับปรุงอาชีพเดิมของพ่อแม่ หักเงิน และเพื่อป้องกันเกิดการเคลื่อนย้าย
แรงงานภาคเกษตรกรรมจากชนบทเข้าสู่แรงงานที่ไม่ใช่เกษตรกรรมในเมือง เพราะปรากฏว่า
เยาวชนส่วนใหญ่ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วไม่ได้ใช้แรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมเหมือนเมื่อก่อนที่
ได้รับการฝึกอบรม แต่กลับไปใช้แรงงานด้านการรับจ้าง ซึ่งน่าจะเป็นการใช้แรงงานนอกดินที่
อยู่ของตน และความเหตุผลที่เขาจะหันมาทำของเปลี่ยนลักษณะการใช้แรงงานหรือเปลี่ยนอาชีพก็
เพราะขาดเงินทุนในการนำความรู้ไปปรับปรุงการเกษตรแผนใหม่ และรายได้จากอาชีพอื่น
ดีกว่าอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้นการที่จะให้เยาวชนยังคงใช้แรงงานเพื่อเพิ่มผลิตผลทางการ

เกษตรแล้ว สิ่งซึ่งรัฐบาลจะต้องช่วยเหลือคือ เรื่องเกี่ยวกับเงินทุนเพื่อการเกษตร และการตลาด
ที่ดี เพื่อเป็นการช่วยให้เกษตรกรหรือชาวชนบทที่จนกว่าจะนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
และรายได้จากกวางจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรก็พอที่จะเป็นอาชีพอันทำให้รายได้ใกล้เคียงกับ
กรัวควย

๓.๓ ลักษณะการเคลื่อนย้ายแรงงาน

การเคลื่อนย้ายแรงงานเพื่อการประกอบอาชีพของชาวชนบท ภายหลังจากการฝึก
อบรมวิชาชีพจากขอมูตคารางที่ ๑๗ ผู้ที่เคลื่อนย้ายแรงงานหรือออกไปทำงานนอกหมู่บ้านของ
ตนอยู่ในอัตราที่สูง ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนน้อยกว่าผู้ใดเคลื่อนย้ายแรงงาน หรือผู้ที่ประกอบอาชีพ
อยู่ในหมู่บ้าน แต่จำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือจำนวนผู้ที่ไปทำงานนอกหมู่บ้านมีจำนวน
ร้อยละ ๔๔.๐ และผู้ที่ทำงานอยู่ในหมู่บ้านมีจำนวนร้อยละ ๕๖.๐ แสดงถึงว่าหลังจากการฝึก
อบรมแล้ว แนวโน้มของการเคลื่อนย้ายออกไปทำงานนอกหมู่บ้านสูงขึ้นกว่าเก่า

เมื่อพิจารณาการเคลื่อนย้ายแรงงานตามกลุ่มอายุ จะพบว่าในกลุ่มอายุน้อยจะทำงาน
อยู่ในหมู่บ้านเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มอายุที่มากขึ้น

สำหรับชาวชนที่ออกไปประกอบอาชีพนอกหมู่บ้านนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๒.๕ เป็นการ
ไปเช่าเป็นลูกจ้าง เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่าร้อยละ ๒๒.๘, ๒๐.๘ และ ๓๓.๓ ของ
ชาวชนในกลุ่มอายุระหว่าง ๑๕ - ๑๙ ปี ๒๐ - ๒๔ ปี และ ๒๕ ปีขึ้นไปตามลำดับ เป็นผู้
ออกไปทำงานนอกหมู่บ้านแบบเช่าไปเป็นลูกจ้าง ซึ่งจะเห็นว่าชาวชนที่มีอายุน้อยแม่จะออกไป
ประกอบอาชีพนอกหมู่บ้าน แต่ไม่ได้ไปอยู่ประจำที่สถานที่ประกอบอาชีพนั้นมากกว่าชาวชนที่มี
อายุสูง ในทำนองเดียวกันจากการสัมภาษณ์บุคคลรองพบว่า ชาวชนที่อยู่ในกลุ่มอายุ ๒๐ -
๒๔ ปี ถึงร้อยละ ๒๗.๔ ได้มีการอพยพไปอยู่ประจำที่ที่ไปประกอบอาชีพ แต่ชาวชนที่มีอายุอยู่ใน
ในกลุ่ม ๑๕ - ๑๙ ปี เพียงร้อยละ ๖.๐ เท่านั้นที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานในลักษณะเช่นนั้น
และในการศึกษาครั้งนี้โดยการศึกษาจากเอกสารการรายงานและติดตามผลการดำเนินงาน
ชาวชนภายหลังจากการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาอาชีพ และการรายงานของจังหวัด ได้
พบว่าครอบครัวของชาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว จำนวน ๒๗ ครอบครัว ได้ย้ายไปอยู่ที่อื่น
หมดทั้งครอบครัว

ตารางที่ ๑๗ ลักษณะการเกิดอนายแรงงาน เพื่อการประกอบอาชีพของเยาวชน
ภายหลังการฝึกอบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ

ลักษณะการเกิดอนายแรงงาน	กลุ่มอายุ (ปี)			รวม
	๑๕ - ๑๙	๒๐ - ๒๔	๒๕ ปีขึ้นไป	
<u>ไม่เกิดอนายแรงงาน (ทำงาน อยู่ในหมู่บ้าน)</u> ช่วยเหลือประกอบอาชีพในทาง เกษตรและอาชีพอื่น รับจ้างทั่ว ๆ ไปไม่จำกัดชนิด ของงาน	๕๓.๕ (๑๒๓)	๒๗.๓ (๕๙)	๗.๘ (๒)	๘๘.๖ (๑๘๔)
ประกอบอาชีพส่วนตัว (ตั้งร้าน เย็บเสื้อผ้า/ตัดผม)	๓.๗ (๘)	๑๘.๑ (๓๙)	๒๒.๒ (๖)	๑๑.๖ (๕๓)
รวม	๕๗.๒ (๑๓๑)	๔๕.๔ (๑๐๐)	๒๙.๖ (๘)	๑๓๒.๒ (๒๓๙)
<u>เกิดอนายแรงงาน (ไปทำ งานนอกหมู่บ้าน)</u> ไปเช่าเย็บกับ ยายไปประจวบฯ ๆ กลับมา เย็บที่บ้าน อพยพไปอยู่ที่อื่นทั้งครอบครัว	๒๒.๙ (๕๙)	๒.๘ (๕)	๓๓.๓ (๘)	๕๘.๙ (๑๑๓)
รวม	๕๖.๑ (๑๒๖)	๒๙.๒ (๖๕)	๖๒.๙ (๑๖)	๑๔๘.๒ (๓๐๗)
รวมทั้งสิ้น	๑๑๓.๔ (๒๕๗)	๑๑๔.๖ (๒๖๖)	๙๒.๕ (๒๔)	๓๐๐.๕ (๖๔๗)

จากข้อมูลปรากฏจึงทำให้เห็นว่าเขาวรรณที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพแล้ว ได้มีการ
เคลื่อนย้ายแรงงานไปรับออกภูมิดำเนินการของคนที่เพิ่มจำนวนมากที่เป็นแรงงานที่มีทักษะสูง
ส่วนแรงงานของเขาวรรณที่ยังคงประกอบอาชีพอยู่ในภูมิดำเนินการนั้น เป็นแรงงานที่มีอายุน้อย ซึ่ง
ย่อมหมายถึงทักษะในการรับแรงงานได้น้อยด้วย

๔. การเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวเขาวรรณ

ปัจจัยต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของเขาวรรณในบทบาท
ภายใต้การฝึกอบรมวิชาชีพ อาจพิจารณาได้จากข้อมูลที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการผลิตราย
ได้ของครอบครัว การปรับปรุงการประกอบอาชีพ อาทิเช่น การปรับปรุงที่ดิน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
การลงทุนในการประกอบอาชีพ ลักษณะการจำหน่ายผลผลิตของครอบครัว ตลอดจนทักษะทาง
ประการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอาชีพ ดังจะได้พิจารณาจากข้อมูลต่อไปนี้

๔.๑ ประสิทธิภาพการทำงานของเขา

ข้อมูลความหารางที่ ๑๘ นี้แสดงให้เห็นประสิทธิภาพการทำงานของเขาในบทบาท
ภายใต้การฝึกอบรมวิชาชีพตามทัศนของ เขาว่าเห็นว่าภายหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรม
แล้ว สามารถประกอบอาชีพหลักและอาชีพรองได้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม
เป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๖๘.๖ หรือจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๕ คน ส่วนร้อยละ ๑๖.๕ หรือ
จำนวน ๗๑ คน เห็นว่างานที่ทำไม่ตรงกับความรู้ที่อบรมมาจึงไม่มีประโยชน์ นอกเหนือเพียง
เล็กน้อย คือร้อยละ ๑๑.๖ หรือ ๔๕ คน เห็นว่าประสิทธิภาพของการทำงานก่อนและหลังการ
ฝึกอบรมวิชาชีพมีสภาพที่ไม่แตกต่างกันเลย

ตารางที่ ๑๘ ทัศนของ เขาวรรณต่อประสิทธิภาพในการทำงานภายหลังการฝึกอบรม

ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ	จำนวนร้อยละ
ประกอบอาชีพหลักและอาชีพรองได้ดีกว่าก่อนการฝึกอบรม	๖๘.๖ (๒๕๕)
ยังมีสภาพเหมือนเดิม	๑๑.๒ (๔๔)
งานที่ทำไม่ตรงกับความรู้ที่อบรมจึงไม่มีประโยชน์	๑๖.๕ (๖๑)
ไม่ชอบ	๓.๗ (๑๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๖)

๔.๒ การเพิ่มผลผลิต

สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางผลผลิตและรายได้ของครอบครัวของเขาวรรณปรากฏตามตารางที่ ๑๕ ซึ่งได้เห็นว่าร้อยละ ๗๑.๔ ของเขาวรรณและร้อยละ ๖๖.๖ ของผู้ปกครองเห็นว่าผลผลิตและรายได้ของครอบครัว มีสภาพดีกว่าก่อนที่เขาวรรณเข้ารับการฝึกอบรม และร้อยละ ๒๕.๖ ของเขาวรรณ และร้อยละ ๓๕.๕ ของผู้ปกครองเห็นว่าสภาพการผลิตและรายได้ก่อนเขาวรรณเข้ารับการฝึกอบรม และหลังเข้ารับการฝึกอบรมมีสภาพไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่าในเรื่องการเปลี่ยนแปลงในกานผลผลิตและรายได้ของครอบครัวของเขาวรรณภายหลังการฝึกอบรมวิสาหกิจแล้ว ทั้งเขาวรรณและผู้ปกครองของเขาวรรณส่วนใหญ่ต่างเห็นพ้องกันว่าผลผลิตและรายได้ของครอบครัวดีขึ้นกว่าก่อนที่เขาวรรณจะได้รับการฝึกอบรม

ตารางที่ ๑๕ ที่ดินของเขาวรณและหมู่ปกครองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงผลผลิตภายใต้การฝึกอบรม

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางผลผลิต	ที่ดินของ เขาวรณ	ที่ดินของหมู่ปกครอง
มีผลผลิตและรายได้สูงขึ้น	๗๑.๘ (๓๖๗)	๖๖.๖ (๒๕๕)
ยังคงมีสภาพเหมือนเดิม	๒๔.๖ (๑๑๘)	๓๕.๘ (๑๓๑)
ไม่ตอบ/ไม่ทราบ	๔.๘ (๑๕)	-
รวม	๑๐๑.๒ (๔๙๐)	๑๐๒.๔ (๔๑๖)

๔.๓ การไร้ความรู้ในการพัฒนาอาชีพของครอบครัว

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปรับใช้เพื่อปรับปรุงการอาชีพของครอบครัวในด้านการเกษตร โดยการปรับปรุงที่ดินด้วยการไถพรวน ปรับพื้นที่ และปลูกพืชหมุนเวียนนั้น จากข้อมูลในตารางที่ ๒๖ ปรากฏว่ามีจำนวนร้อยละ ๔๑.๘ ของจำนวนเขาวรณทั้งหมด และร้อยละ ๔๖.๗ ของหมู่ปกครองทั้งหมดได้มีการปฏิบัติทั้งทางด้านนี้ แทร้อยละ ๒๕.๘ และร้อยละ ๒๗.๖ ของเขาวรณและหมู่ปกครองตามลำดับ ไม่มีการพัฒนาใด ๆ เกี่ยวกับการไร้ที่ดิน

สำหรับในเรื่องการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ปรากฏว่ามีการปรับปรุงพันธุ์เป็นส่วนน้อย ร้อยละ ๓๖.๓ และร้อยละ ๑๗.๗ ของเขาวรณและหมู่ปกครองตามลำดับ ซึ่งการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ที่เขาวรณได้นำวิชาความรู้สวนวิทยุมาใช้ ก็ปรับปรุงพันธุ์โดยการซื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์สัตว์ แล้วย้ายมาผสมกับพันธุ์พื้นเมือง เพื่อให้ได้พันธุ์ที่ดีขึ้น หรือมีการทอนเพื่อให้พันธุ์สมบูรณ์ขึ้น และมีการปรับปรุงในเรื่องอาหารสัตว์ มีการผสมเทียม เป็นต้น ส่วนผู้ที่ไม่ปรับปรุงพันธุ์

สี่ทวิรอยละ ๒๒.๘ ของเขาวรรณ และรอยละ ๕๗.๒ ของตุ๊กตากรอง ซึ่งปรากฏว่าส่วนใหญ่
ตอบว่ายังไม่เห็นทุนที่จะมารื้อฟื้นก็ได้

ความเห็นรองเขาวรรณและตุ๊กตากรองในด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์มีลักษณะซัดกัน
กล่าวคือเขาวรรณมีความเห็นว่าตนได้มีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์มากกว่าที่ไม่ได้มีการปรับปรุง ส่วน
ตุ๊กตากรองกลับเห็นว่าตนไม่ได้มีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์มากกว่าได้มีการปรับปรุง ขอบุติพิสัยลักษณะ
ตรงกับข้างนี้อาจจะเป็นเพราะความเข้าใจในวิธีการและลักษณะการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ของ
เขาวรรณและตุ๊กตากรองต่างกันก็เป็นได้ เพราะเป็นเรื่องทางวิชาการ เขาวรรณที่ผ่านการฝึก
อบรมแล้วอาจจะเห็นว่าวิธีการที่คนปฏิบัติกันนั้นเป็นการปรับปรุงแล้วแต่ตุ๊กตากรองไม่เห็นผลหรือไม่
เข้าใจ

จากการถามสัมภาษณ์พบว่าจำนวนมากที่อยากจะลงทุนเลี้ยงสัตว์ เป็นอาชีพรองหรือ
งานอดิเรก แล้วยังหาทุนไม่ได้ แลก็โคพยายามเก็บสะสมแล้วจากรายได้จากการรับจ้าง และ
จะค่อย ๆ ลงทุนเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปก่อน

เมื่อพิจารณาในเรื่องการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ กับลักษณะเดียวกัน คือส่วนใหญ่รอยละ
๕๖.๑ ของเขาวรรณและรอยละ ๒๓.๐ ของตุ๊กตากรอง ไม่มีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์แต่อย่างใด ซึ่ง
มีสาเหตุทุกอย่างเดียวกัน คือไม่มีเงินทุนที่จะดำเนินการ และเห็นว่าพันธุ์สัตว์ที่ได้อยู่กันจะคิดแล้ว
และอีกประการหนึ่งพันธุ์สัตว์ที่ไ้ใช้ในการเกษตรกรรมไม่กตชนิด ที่เห็นใครคิดได้แก่ขาว ออย ขาว
โปก

ตารางที่ ๒๕ การปรับปรุงดิน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ภายหลังจากการฝึกอบรม ตามคำขอ
ของเขาวงกตและหมู่ปกครอง

ลักษณะการปรับปรุง	เขาวงกต	หมู่ปกครอง
<u>การปรับปรุงที่ดิน</u>		
มีการปรับปรุงดิน	๔๑.๘ (๑๗๘)	๘๖.๗ (๒๑๑)
ไม่มีการปรับปรุงดิน	๒๘.๘ (๑๒๖)	๒๗.๒ (๑๑๗)
ไม่ยอม ไม่ทราบ	๓.๒ (๑๓)	๒๖. (๑๑๖)
รวม	๗๓.๘ (๔๓๗)	๑๓๙.๙ (๕๓๔)
<u>การปรับปรุงพันธุ์สัตว์</u>		
มีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์	๓๖.๓ (๑๓๘)	๑๗.๗ (๗๖)
ไม่มีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์	๒๖.๘ (๙๘)	๕๗.๖ (๒๒๖)
ไม่ยอม ไม่ทราบ	๔๘.๘ (๑๙๓)	๒๘.๑ (๑๑๘)
รวม	๑๑๑.๙ (๔๓๐)	๑๐๓.๔ (๔๑๐)
<u>การปรับปรุงพันธุ์พืช</u>		
มีการปรับปรุงพันธุ์พืช	๒๘.๓ (๑๓)	๒๖.๖ (๘๗)
ไม่มีการปรับปรุงพันธุ์พืช	๔๖.๓ (๒๒๖)	๒๓. (๒๗๑)
ไม่ยอม ไม่ทราบ	๑๕.๘ (๘๘)	๒๘.๘ (๒๖)
รวม	๙๐.๔ (๔๒๗)	๗๘.๔ (๕๐๔)

๔.๔ การลงทุนในการประกอบอาชีพ

ในเรื่องการลงทุนประกอบอาชีพของครอบครัวของเขาวรณภายหลังจากการฝึกอบรมวิชาที่พบเดิมนั้น เป็นการลงทุนในรูปของการใช้เงิน เพื่อการประกอบอาชีพ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลในตารางที่ ๒๖ พบว่า ในครอบครัวของเขาวรณส่วนใหญ่มีการใช้เงินลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นทิวาขเห็นตรงกันทั้งเขาวรณและผู้ปกครอง คือปรากฏว่าร้อยละ ๒๘.๖ ของเขาวรณ และร้อยละ ๕.๒ ของผู้ปกครอง ต่างก็ยืนยันว่าได้มีการใช้เงินลงทุนเพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๒๖ การเปลี่ยนแปลงในการใช้เงินลงทุนประกอบอาชีพภายหลังจากการฝึกอบรม จำนวนทิวาขคำตอบของเขาวรณและผู้ปกครอง

ลักษณะการลงทุน	จำนวนร้อยละ	
	เขาวรณ	ผู้ปกครอง
มีการใช้เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	๒๘.๖ (๒๕๕)	๕.๒ (๒๑๖)
ไม่ได้ใช้เงินลงทุนเพิ่มขึ้น	๒๘.๘ (๒๖๒)	๘๘.๘ (๒๑๘)
ไม่ตอบ	๓.๖ (๑๓)	—
รวม	๑๐๐.๐ (๘๓)	๑๐๐.๐ (๘๓)

สำหรับแหล่งที่มาของเงินทุนที่ครอบครัวเขาวรณนำมาเป็นทุนเพื่อปรับปรุงการอาชีพ และเพิ่มผลิตภัณฑืให้แก่วครอบครัวนั้น จากตารางที่ ๒๖ พบว่า ถ้าพิจารณาจากคำตอบของเขาวรณและผู้ปกครองโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว จะเห็นว่ามีความเห็นสอดคล้องกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่ใช้เงินลงทุนของตนเอง จำนวนร้อยละ ๓๘.๕ ของเขาวรณ และร้อยละ ๓๕.๑ ของผู้ปกครอง รองลงมาคือได้ทุนมาโดยการกู้เงินมาลงทุนโดยเสียดอกเบี้ยนั้น ร้อยละ ๑๖.๗

ของเขาวาน และ ๒๖.๕ ของผู้ปกครอง ทบวากรอบครัวสองคนได้มี การกู้เงินจากบุคคลอื่น อันใดแก่นามทุนเงินกู้ ทบวากรอบครัว สำหรับ การกู้เงินจากธนาคารนั้น ร้อยละ ๑๕.๘ ของผู้ปกครอง ทบวากรอบครัวได้กู้เงินจากธนาคารมาเพื่อลงทุนประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๒๒ แสดงที่มาของเงินทุน จำแนกตามค่าครองชีพ เขาวานและผู้ปกครอง

ที่มาของทุน	จำนวนร้อยละ	
	เขาวาน	ผู้ปกครอง
ใช้เงินทุนของตนเอง	๓๕.๕ (๑๓)	๓๕.๑ (๑๕)
กู้คนอื่นโดยเสียดอกเบี้ย	๑๖.๗ (๗)	๒๖.๕ (๑๑)
กู้คนอื่นโดยไม่เสียดอกเบี้ย	๓.๓ (๑)	๘.๖ (๓)
ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยราชการ	๑๕.๘ (๖)	๕.๑ (๒)
กู้จากธนาคาร	๘.๘ (๓)	๑๕.๘ (๖)
ไม่ตอบ	๑๘.๘ (๖)	๑๓.๕ (๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๔๓)

เมื่อพิจารณาถึงที่มาของเงินลงทุนประกอบอาชีพของครอบครัวเขาวานตามตารางที่ ๒๒ ประกอบด้วยปัญหาของเขาวานในการประกอบอาชีพทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม จากข้อมูลในตารางที่ ๒๒ ซึ่งได้พบว่าครอบครัวที่ประสบปัญหาเรื่องเงินทุนในการประกอบอาชีพ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพซึ่งส่วนใหญ่ของครอบครัวเขาวานได้ใช้เงินทุนของตนเองนั้น จึงพิจารณาได้ว่าในการลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพของครอบครัวเขาวานคงจะไม่ไรเป็นการลงทุนเป็นจำนวนเงินมากมายแต่ประการใด และเมื่อพิจารณาถึงการนำเอาวิชาการใหม่ ๆ เข้าไปใช้ในการปรับปรุงอาชีพซึ่งคงมีการลงทุน

บางพอสมควรแล้ว ก็น่าจะก้าวไกลกว่าการลงทุนโดยลำพัง การใช้เงินทุนของตนเองเพียงเล็กน้อย จะไม่สามารถช่วยให้การเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้นได้ ซึ่งการลงทุนนี้จำเป็นวิจัยสำคัญอันหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของครอบครัวเขาวรรณภายหลังการฝึกอบรมแล้ว

ในทางที่ได้จากการลงทุนโดยพิจารณาในลักษณะของมูลค่าที่ได้รับจากการลงทุน ประกอบอาชีพของครอบครัวเขาวรรณ พบว่าการลงทุนนั้นได้มูลค่าไรแท้ไม่มากนัก ซึ่งเป็นความเห็นตรงกันทั้งของเขาวรรณและผู้ปกครอง ถึงข้อมูลปรากฏในตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ ลักษณะของเขาวรรณและผู้ปกครองเกี่ยวกับกำไรขาดทุนในการประกอบอาชีพ ภายหลังการฝึกอบรม

ลักษณะกำไรหรือขาดทุน	จำนวนร้อยละ	
	เขาวรรณ	ผู้ปกครอง
ได้มูลค่าไรแท้	๒๕.๓ (๑๖)	๓๘.๘ (๑๖๕)
ได้มูลค่าไรบาง	๖.๖ (๒๕๕)	๘๗.๖ (๒.๓)
ขาดทุน	๕.๖ (๒๘)	๓.๑ (๑๒)
ไม่ตอบ ไม่ทราบ	๘.๕ (๒๑)	๕.๓ (๘)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๓)	๑๐๐.๐ (๘๖)

มูลค่าไรแท้ที่ได้จากการลงทุนนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการนำเอาวิทยาการใหม่ ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมมาปรับปรุงวิธีการผลิตที่ถูกต้อง และรู้จักการใช้เงินทุนที่ถูกต้องแล้ว การจำหน่ายผลผลิตบางส่วนโดยของอย่างมากในการที่จะช่วยให้การลงทุนได้กำไรมากน้อยควย จากข้อมูลปรากฏตามตารางที่ ๒๔ จะเห็นว่าลักษณะการตลาดเกี่ยวกับ

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของครอบครัวเขาวรรณนั้นยังอยู่ในอิทธิพลของพหุภาคีกลาง เพราะส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๔๕.๘ ที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่พหุภาคีกลางที่ขายหรือถึงบ้าน และร้อยละ ๓.๗ เป็นลักษณะถึงคนกลางนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายเองในตลาด อันเป็นการยื่นเปิดโอกาสการขายในการขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในทางตรงกันข้ามวิธีการสหกรณ์หรือการรวมกลุ่มกัน เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์อันเป็นการสร้างอำนาจต่อรองนั้น ครอบครัวเขาวรรณหรือเขาวรรณเองได้มีการปฏิบัติกันอย่างมาก เพียงร้อยละ ๑.๖ ของเขาวรรณเท่านั้น ที่ได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของตน

ตารางที่ ๒๔ ลักษณะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของครอบครัวของเขาวรรณที่ผ่านการฝึกอบรม

การจำหน่าย	จำนวนร้อยละ
นำไปขายเองในตลาด อำเภอ/จังหวัด	๓.๗ (๑๓๖)
ขายให้พหุภาคีกลางที่ขายหรือถึงบ้าน	๔๕.๘ (๒๑๘)
ขายปลีก/แลกเปลี่ยนกับบุคคลในหมู่บ้าน	๑๘.๒ (๒๑)
กลุ่มเป็นผู้จำหน่าย	๑.๖ (๗)
ไม่ขายแก่ใครในโลกในครอบครัว	๗.๗ (๓๓)
อื่น ๆ (ขายเพื่อจัดหาทุนมาก่อน)	๓.๕ (๑๕)
ไม่ตอบ	๑.๕ (๒)
รวม	๑๑๘.๐ (๕๒๘)

หมายเหตุ คนหนึ่งตอบได้หลายข้อ ทั้งจำนวนคำตอบและจำนวนร้อยละ จึงเกินจำนวน ๕๓ คน และเกิน ๑๐๐.๐%

๕. การเปลี่ยนแปลงสถานะทางสังคมของเขาวงกต

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงสถานะทางสังคมของเขาวงกตในชนบทมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับลักษณะการไถ่แรงงานและสภาพเศรษฐกิจของเขาวงกตอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่พิจารณาได้จากลักษณะการเปลี่ยนอาชีพ การอพยพเคลื่อนย้าย การจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนลักษณะความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างเขาวงกตด้วยกัน และระหว่างเขาวงกตกับเพื่อนบ้านอื่น ๆ ในด้านการประกอบอาชีพของเขาวงกตภายหลังการฝึกอบรมแล้ว ครอบคลุมในการวิจัยที่ ๒๕ ซึ่งให้เห็นทัศนอันแนวแนวของเขาวงกตที่จะยึดอาชีพเดิมของพ่อแม่ ซึ่งได้แก่การเกษตรกรรม ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึงทัศนของเขาวงกตต่อความต้องการของชนบทในการไถ่แรงงานไปในภาคเกษตรกรรมมากกว่าอย่างอื่น กล่าวคือเขาวงกตส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๖.๕ ไม่เคยคิดที่จะเปลี่ยนจากอาชีพเดิม เนื่องจากเขาวงกตเห็นว่าอาชีพเดิมคือการเกษตรนั้นแล้ว เพียงแต่ต้องการประกอบอาชีพรองหรืออาชีพอื่น ๆ อีกหลายอย่างประกอบกัน เพื่อให้ครอบครัวมีรายได้สูงขึ้น ทั้งนี้จึงมีจำนวนเพียงร้อยละ ๒๔.๕ เท่านั้นที่คิดจะเปลี่ยนอาชีพใหม่ และร้อยละ ๒๒.๖ ก็ตั้งใจจะไปทำอาชีพในเมือง ในด้านลักษณะการเคลื่อนย้ายอพยพจากชนบทเข้าสู่เมืองได้โดยทัศนของเขาวงกตส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๗.๔ ไม่ประสงค์จะเข้าไปประกอบอาชีพในเมือง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเขาวงกตต้องการที่จะประกอบอาชีพอยู่ในชนบทของตน หากมีปัจจัยในการประกอบอาชีพอันช่วยให้เขาวงกตสามารถที่จะประกอบอาชีพในภูมิดำเนาของตนได้อย่างเพียงพอ

ตารางที่ ๒๕ ความคิดเห็นของเขาวรรณภายหลังการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอาชีพและการเข้าไปประกอบอาชีพในเมือง

ความคิดในเรื่องการเปลี่ยนอาชีพ	จำนวนร้อยละของเขาวรรณ
ไม่เคยคิดเปลี่ยนอาชีพ	๗๒.๘ (๓๑๓)
เคยคิดที่จะเปลี่ยนอาชีพใหม่	๒๕.๘ (๑๐๗)
ไม่ตอบ	๒.๓ (๑)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๒๑)
ไม่เคยคิดที่จะประกอบอาชีพในเมือง	๗๗.๘ (๓๓๓)
คิดจะไปประกอบอาชีพในเมือง	๒๒.๒ (๙๗)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๐)

๕.๑ การจัดตั้งองค์การในสังคัม

กลุ่มอาชีพเป็นองค์การทางสังคัมแบบหนึ่ง ที่กรมการพัฒนามุ่งหมายจัดเป็นหลักปฏิบัติในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนร่วมกับประชาชน และในโครงการพัฒนาอาชีพเขาวรรณก็ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ นอกที่จะสนับสนุนให้เขาวรรณที่ผ่านการฝึกอบรมได้กลับไปรวบรวมเพื่อนเขาวรรณด้วยกันในหมู่บ้านจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพทางด้านต่าง ๆ ตามประเภทวิชาชีพที่ฝึกอบรมมา เพื่อจะได้ก่อให้เกิดความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพตามนั้น ๆ อย่างจริงจัง และสะดวกแก่การสนับสนุนของทางราชการ แต่จากข้อมูลในตารางที่ ๒๖ ปรากฏว่าเขาวรรณร้อยละ ๗๗.๘ ยังไม่เคยแนะนำชักชวนให้ตั้งการรวมกลุ่ม และร้อยละ ๔๕.๘ ได้ชักชวนแนะนำแล้วแต่ยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มแต่อย่างใด

ตารางที่ ๒๖ การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพในหมู่บ้าน โดยกำหนดจำนวนของเขาวงกตที่ดำเนินการฝึกอบรม

การรวมกลุ่ม	จำนวนรอยละ
จัดรวมและจัดตั้งกลุ่มอาชีพแล้ว	๑๗.๒ (๗๕)
จัดรวมแต่ยังไม่ได้จัดตั้งกลุ่มอาชีพ	๘๘.๘ (๑๘๕)
ไม่เคยแนะนำการรวมกลุ่มอาชีพ	๓๗.๘ (๑๖๑)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๓๖)

๕.๒ การยอมรับนับถือของชาวบ้านต่อเขาวงกต

ความรู้สึกของเขาวงกตและผู้ปกครอง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านด้วยกันนั้น นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยให้เขาวงกตและผู้ปกครองได้มีการปฏิบัติตามวิถีชีวิตที่เขาวงกตได้รับการฝึกอบรมมา จากข้อมูลที่ได้ปรากฏตามตารางที่ ๒๗ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของเขาวงกต ครอบครัว เขาวงกตกับเพื่อนบ้านในลักษณะของการยอมรับนับถือในวิชาความรู้และการยกย่องให้เป็นผู้นำ ในทางวิชาการของเขาวงกต ตามทัศนหรือการสังเกตของเขาวงกตเอง และผู้ปกครองเขาวงกต ตลอดจนความรู้สึกของเขาวงกตและผู้ปกครองเกี่ยวกับเกียรติที่เพื่อนบ้านมอบให้ นั้น ทั้งเขาวงกตและผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๘.๖ และ ๘๓.๖ ตามลำดับ มีความเห็นว่าเพื่อนบ้านโดยยอมรับในความรู้ของเขาวงกตมาโดยอาศัยระดับของการที่เพื่อนบ้านมาขอคำแนะนำในทางวิชาการนี้ บางครั้งบางคราว และเขาวงกตร้อยละ ๑๗.๘ มีความเห็นว่าตนได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนบ้านนี้ เพราะปรากฏว่าเพื่อนบ้านมาขอคำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับการอาชีพเสมอ ๆ ถึงร้อยละ ๒๗.๐ ของผู้ปกครองก็มีความเห็นเช่นนี้

ส่วนความรู้สึกเกี่ยวกับการที่เพื่อนชกของในความเป็นผู้นำทางวิชาการของ
 เขาวรรณมากน้อยแค่ไหนนั้น ขอบุคคลทางการที่ ๒๘ ๓ ให้เห็นว่าส่วนใหญ่อายุ ๒๒.๑ ของ
 เขาวรรณ และ ๗๕.๖ ของผู้ปกครอง มีความเห็นว่าเขาวรรณได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความรู้
 ทางวิชาการเกี่ยวกับการอาชีพจากเพื่อนชกเป็นอย่างดี จากการสัมภาษณ์ปรากฏว่าได้มีชาว
 บ้านมาขอคำแนะนำจากเขาวรรณ เรื่องเรื่องการผสมเทียมโค และให้ช่วยคิดต่อกับศูนย์ฯ ในการ
 ผสมเทียม ขอคำแนะนำเรื่องเลี้ยงลูก การปราบศัตรูพืช และรวมทั้งให้ช่วยซ่อมแซมเครื่องยนต์
 เมื่อรถของเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ได้ ส่วนเขาวรรณอายุ ๒๒.๕ และผู้ปกครองของเขาวรรณ
 รอยละ ๑๕.๒ มีความรู้สึกว่าเป็นผู้นำไม่ได้ให้การยอมรับในความรูความสามารถของเขาวรรณ
 ที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างใด ทั้งนี้จะเนื่องจากผู้ปกครองและเขาวรรณยังมีความรู้ยังไม่
 ใ้มาพอที่จะให้คำแนะนำเพื่อนชก และไม่มีการร่วมมือกันใด ๆ ที่แสดงถึงความรู้ความสามารถ
 ให้เพื่อนชกของให้เกียรติ

อย่างไรก็ตาม จากการที่ ๒๘ แสดงให้เห็นว่าในครอบครัวของเขาวรรณเองทั้งตัว
 เขาวรรณ และผู้ปกครองเขาวรรณมีความรู้สึกว่าการที่ตนและลูกหลานของตนได้มีโอกาสเข้ารับ
 การฝึกอบรมจากศูนย์พัฒนาอาชีพนั้น นับว่าเป็นเกียรติอย่างมาก ดังจะเห็นได้ว่าเขาวรรณอายุ ๒๒.๕
 และผู้ปกครองรอยละ ๗๕.๖ ต่างมีความรู้สึกเป็นเกียรติที่เขาวรรณเองได้มีโอกาสเข้า
 รับการฝึกอบรม ทั้งนี้ว่าเป็นความรู้สึกที่อันดีที่จะเป็นปัจจัยร่วมสนับสนุนให้เขาวรรณในบทบาท
 ขวบรเวาหาความรู้ทางวิชาชีพเพิ่มขึ้นภายหลังจากที่สำเร็จจากการศึกษาสามัญภาคบังคับแล้ว
 อันเป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทักษะ และประสิทธิภาพของแรงงานเขาวรรณในบทบาท
 อย่างหนึ่ง

ตารางที่ ๒๗ ความรู้สึกได้รับการยอมรับนับถือและมาขอคำแนะนำเพื่อเพิ่ม
จากเขวาวรรณ (จากคำตอบของเขวาวรรณและครูปกครอง)

ความรู้สึกเกี่ยวกับการยอมรับและขอคำแนะนำ	จำนวนร้อยละ	
	เขวาวรรณ	ครูปกครอง
เป็นที่ยอมรับนับถือและมาขอคำแนะนำเสมอ	๑๗.๘ (๗๕)	๒๗.๐ (๑๑๖)
เป็นที่ยอมรับบ้างและมาขอคำแนะนำบ้าง	๔๘.๖ (๒๑๕)	๔๓.๐ (๑๘๕)
ไม่เป็นที่ยอมรับ	๓.๕ (๑๕)	๓.๐ (๑๓)
เฉลี่ย ๆ	๓๖.๕ (๑๓๑)	๒๗.๐ (๑๑๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๖)	๑๐๐.๐ (๔๓๖)

ตารางที่ ๒๘ ความรู้สึกได้รับการยกย่องจากชาวบ้าน (จากคำตอบของเขวาวรรณ
และครูปกครอง)

ความรู้สึกเกี่ยวกับการยกย่อง	เขวาวรรณ	ครูปกครอง
ได้รับการยกย่อง	๒๒.๑ (๒๒๗)	๓๕.๖ (๓๕๕)
ไม่ได้รับการยกย่อง	๒๖.๕ (๒๘๔)	๑๕.๖ (๑๕๓)
เฉลี่ย ๆ	๔.๑ (๓๕)	—
ไม่ตอบ	๓.๓ (๑๔)	๕.๖ (๕๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓๖)	๑๐๐.๐ (๔๓๖)

ตารางที่ ๒๕ ความรู้สึกเป็นเกียรติในสังคม (จากคำทอกรองเขวาวชนและผู้ปกครอง)

ความรู้สึกเป็นเกียรติ	เขวาวชน	ผู้ปกครอง
รู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจ	๗๕.๕ (๓๒๒)	๗๘.๒ (๓๓๐)
เฉย ๆ	๒๑.๕ (๘๘)	๑๘.๑ (๖๑)
ไม่ชอบ	๓.๒ (๑๔)	๓.๗ (๑๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๒๔)	๑๐๐.๐ (๔๐๓)

ความรู้สึกของเขวาวชนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการยอมรับนับถือ การได้รับการยกย่องจากเพื่อนบ้าน และความรู้สึกเป็นเกียรติ อันเนื่องมาจากการได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ในความรู้สึกรับนับถือ จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามตารางที่ ๒๗, ๒๘ และ ๒๙ นี้ แสดงให้เห็นว่าเขวาวชนและผู้ปกครองเขวาวชน มีความพึงพอใจในการที่ได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรม และมีความรู้สึกมีส่วนร่วมในการใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนบ้าน เพราะรู้สึกความเอื้อเฟื้อและกรอบกร้อมของตน เป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนบ้าน ในด้านความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ เป็นลักษณะการสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน และในขณะเดียวกันการที่ผู้ปกครองเขวาวชนขอคำแนะนำจากเขวาวชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จะช่วยให้เกิดการขยายตัวทางวิชาการในชุมชนชนบทมากยิ่งขึ้น จะช่วยให้สังคมในชุมชนชนบทเจริญก้าวหน้าตามเทคนิคใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพ อันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาเศรษฐกิจและการจ้างงานอย่างเต็มที่ของเขวาวชนและผู้ปกครองของเขวาวชนในอนาคตด้วย ลักษณะเช่นนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไปในทางที่ดีสำหรับเขวาวชนที่ได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว

๕.๓ การศึกษากับบุคคลภายนอก

การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของเยาวชนภายใต้การฝึกอบรม โดยพิจารณาจากลักษณะการศึกษากับบุคคลนอกชุมชนของตน โดยพิจารณาในด้านการติดต่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาหารือจากบุคคลต่าง ๆ นั้น ข้อมูลตารางที่ ๓.๑.๑ ได้เห็นว่าส่วนใหญ่น้อยกว่า ๑๖.๑ ได้ไปติดต่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่พัฒนาการร้อยละ ๕๔.๑ ได้กลับไปติดต่อขอความช่วยเหลือจากบรรดาครูอาจารย์ที่สอนตนมาที่ศูนย์พัฒนาอาชีพสำหรับการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ราชการอื่น ๆ นั้นมีเพียงร้อยละ ๑๗.๗ เท่านั้น

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนด้วยกัน จะเห็นได้ว่าเยาวชนได้มีการติดต่อพบปะกันเสมอเมื่อมีปัญหาในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้ปรากฏว่าเยาวชนร้อยละ ๓๔.๔ ได้พบปะปรึกษาร่วมกันเมื่อมีปัญหาในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสอบถามเกี่ยวกับทางวิชาการที่ตนได้เรียนมา จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าความเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายนอกกับเพื่อนเยาวชนและเพื่อนบ้านด้วยกันนั้นเป็นไปอย่างกว้างขวาง และเป็นลักษณะของความสัมพันธ์กันซึ่งกันและกัน และในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในแง่ของประสิทธิภาพของประชากรแล้ว จะเห็นว่าความสัมพันธ์นี้เป็นไปในรูปของการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้แรงงานเพื่อการอาชีพของเยาวชนมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๓ ประเภทของบุคคลที่เขารวมไปติดต่อขอความช่วยเหลือ หรือปรึกษา
หรือ ภายหลังจากการฝึกอบรม

ประเภทของบุคคลที่ติดต่อ	จำนวนร้อยละ
ไปจ้อคำแนะนำเพิ่มเติมจากศูนย์ฯ	๒๕.๐ (๑๐.๓)
ไปปรึกษาเพื่อนฝูงที่เขารับการอบรมด้วยกัน	๓๘.๘ (๑๕.๘)
ไปติดต่อขอความช่วยเหลือจากพัฒนากร	๓๖.๐ (๑๕.๕)
ไปติดต่อขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่อื่น	๑๗.๗ (๗.๒)
ไม่ได้ติดต่อ	๑๖.๓ (๕.๓)
ไม่ตอบ	๗.๒ (๓.๑)
รวม	๑๓๑.๖ (๕๖.๖)

หมายเหตุ จำนวนผู้ตอบและจำนวนร้อยละเกิน ๘๓ และ ๑๐๐% เพราะคนหนึ่ง ๆ สามารถตอบได้หลายคำตอบ

๕.๘ การติดตามให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่

การติดตามให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่แก่เขารวมภายหลังจากการฝึกอบรมแล้ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เขารวมเกิดความมั่นใจในการใช้ความรู้เพื่อการอาชีพ และเพื่อประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพของเขารวม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน อันเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมลักษณะหนึ่ง ในชุมชนชนบทนั้น จากข้อมูลในตารางที่ ๓๑ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕.๑ ของพัฒนากรได้เข้าไปเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำแก่เขารวมเสมอ ๆ ส่วนเจ้าหน้าที่อื่น ๆ นั้น ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มในการออกไปเยี่ยมเยียนรอบครัวเขารวมน้อย ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่เขารวมไม่ตอบให้มีสูงมาก

ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับคำนิยมของคณะรัฐมนตรีไทย จะพบว่าวิหัตถ์เลี้ยงการกวดวโหนุอัน นั้นก็มักจะออกมาในรูปแบบไมทราบ ไมทอมเป็นส่วนใหญ่

เมื่อพิจารณาถึงภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทางราชการที่จะกองคอยติดต่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม แล้วนับว่าเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ทางวิชาการสาขาต่าง ๆ และในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการออกสู่ประชาชนนั้นเจ้าหน้าที่ก็จะไปสูเยววชนผู้ดำเนินการฝึกอบรมแล้ว การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจำเป็นของประสานงานกับเจ้าหน้าที่วิชาการอื่น ๆ เช่น เกษตร สัตวแพทย์ ฯลฯ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการที่ถูกต้องแก่ประชาชน แต่จากข้อมูลปรากฏ เยววชนได้รับการติดต่อเยี่ยมเยียนแนะนำจากเจ้าหน้าที่วิชาการอื่น ๆ ยังมีน้อยมาก ทำให้ปัญหาในการประกอบอาชีพ และปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ไม่ได้รับการช่วยเหลือแก้ไขในทันที และอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นผลกระทบไปถึงปัญหาการไร้แรงงานอย่างเต็มที่ในชุมชนชนบท และส่งผลกระทบไปถึงสุขภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวเยววชน หรือครอบครัวชาวชนบทโดยทั่ว ๆ ไป

ตารางที่ ๓๑ การเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่หน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือและแนะนำในการประกอบอาชีพแก่เยววชนภายหลังการฝึกอบรม (จากคำตอบของเยววชน)

ประเภทของเจ้าหน้าที่	จำนวนรอยละของการมาเยี่ยม				
	มาเสมอๆ	บ้าง	ไม่มาเลย	ไม่ทอม	รวม
<u>เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน</u>					
พัฒนากร	๒๕.๑ (๒๘)	๑๗.๗ (๗๖)	๑๑.๒ (๔๔)	๗.๐ (๓๐)	๑๐๐.๐ (๔๓๐)
พัฒนาวิเทศก	๓.๓ (๑๔)	๑๑.๒ (๕)	๒๐.๒ (๘๗)	๒๔.๘ (๒๗๔)	๑๐๐.๐ (๔๓๐)
<u>เจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนา</u>					
อาชีพ	๑๑.๒ (๔๔)	๑๓.๓ (๕๗)	๑๓.๓ (๕๗)	๒๒.๓ (๒๒๔)	๑๐๐.๐ (๔๓๐)
<u>เจ้าหน้าที่วิชาการจาก</u>					
<u>อำเภอ/จังหวัด</u>					
เกษตรอำเภอ	๔.๔ (๑๘)	๑๒.๒ (๕๔)	๑๔.๗ (๖๓)	๒๔.๘ (๒๘๔)	๑๐๐.๐ (๔๓๐)
สัตวแพทย์	๑๒.๐ (๒๘)	๒.๗ (๒๘)	๘.๕ (๑)	๒๗.๗ (๒๘๑)	๑๐๐.๐ (๔๓๐)

๖. อุปสรรคปัญหาในการประกอบอาชีพและความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการ

ทัศนคติของเขาวรรณเกี่ยวกับอุปสรรคปัญหาในการประกอบอาชีพของครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการฝึกอบรมแล้ว ปรากฏว่าทัศนคติในตารางที่ ๓๖ ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพนั้นยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด โดยเขาวรรณได้วัดความสำคัญของปัญหาอยู่ในอันดับที่ ๑ ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ร้อยละ ๘๖.๘ และ ๘๕.๐ ตามลำดับ ในงานของปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ความเข้าใจในเทคนิคใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพนั้น เมื่อก่อนการฝึกอบรมเขาวรรณเห็นว่าปัญหาอันดับสอง ร้อยละ ๔๘.๘ แต่ปรากฏว่าภายหลังการฝึกอบรมปัญหานี้ถูกตัดไปเหลือเพียงร้อยละ ๑๐.๐ จากข้อมูลนี้ให้เห็นว่าภายหลังการฝึกอบรมแล้ว เขาวรรณได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพตามแนวทางใหม่ ๆ ทางวิชาการ จึงเป็นลักษณะที่เขาวรรณได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพขึ้นเป็นอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการฝึกอบรม

ในขณะที่เกี่ยวกับเขาวรรณเริ่มมองเห็นความสำคัญของตลาดเพื่อการจำหน่ายผลผลิต จึงเห็นได้ว่าก่อนการฝึกอบรมเขาวรรณเห็นว่าอุปสรรคปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการจำหน่ายผลผลิตได้ราคาต่ำจำนวนร้อยละ ๔.๐ แต่ภายหลังการฝึกอบรมเขาวรรณมีปัญหาด้านนี้ถึงร้อยละ ๔๘.๘ แสดงให้เห็นว่าเขาวรรณเริ่มมองเห็นอุปสรรคสำคัญในการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่จะทำรายได้ให้แก่ครอบครัว กล่าวคือการจำหน่ายผลผลิตได้ราคาดีเท่านั้นจะทำให้ครอบครัวมีรายได้ จึงกล่าวได้ว่าเขาวรรณเริ่มมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เพื่อเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัวมากกว่าเพียงการทำเพื่อพออยู่พอกินเท่านั้น

ตารางที่ ๓๒ ทิศของเขาวรรณทดสอบสุพรรณภูมิในการประกอบอาชีพของครอบครัว
เปรียบเทียบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ประเภทของปัญหา	ก่อนการฝึกอบรม	หลังการฝึกอบรม
ไม่มีทุนที่จะใช้ในการประกอบอาชีพ	๕๒.๘ (๓๕๕)	๕๔.๖ (๔๐๘)
ขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการใหม่	๔๕.๘ (๒๖๔)	๑๖.๖ (๕๓)
ขาดพื้นที่ปลูกพืชผัก	๖๘.๔ (๑๒๒)	๑๘.๘ (๘๑)
ขาดอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้	๖๖.๖ (๑๑๒)	๓๕.๑ (๑๕๑)
ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก	๑๕.๘ (๒๘)	๒๑.๔ (๕๒)
ผลิตภัณฑ์จำหน่ายไม่ราคาดี	๑๔.๖ (๒๖)	๔๘.๔ (๒๖๘)
ศัตรูพืชรบกวน	๔.๖ (๑๘)	๕.๖ (๒๔)
รวม	๒๓๑.๖ (๕๕๓)	๒๓๓.๓ (๑๐๓)

หมายเหตุ ผู้ตอบสามารถตอบได้หลายข้อ จำนวนคำตอบจึงมีมากกว่าจำนวนผู้ตอบสัมภาษณ์ ๕๓๖ คน และเกิน ๑๐๐ %

ตามทิศของเขาวรรณเกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ เพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการฝึกอบรมนั้น ข้อมูลในตารางที่ ๓๒ นี้ได้เห็นว่าเมื่อก่อนการฝึกอบรม เขาวรรณต้องการให้เจ้าหน้าที่ออกไปค้นหาแนะนำในการประกอบอาชีพแก่ตน ร้อยละ ๗๖.๕ แต่ภายหลังการฝึกอบรมแล้วปรากฏว่าความต้องการในทางนี้เปลี่ยนไป เหลือเป็นร้อยละ ๑๖.๖ เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าเขาวรรณมีความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตนเองที่สามารถจะนำเทคนิคใหม่ ๆ ไปประกอบอาชีพได้ จึงนับได้ว่าเขาวรรณได้รับการพัฒนาในคุณภาพของประชาชนเป็นอย่างมากภายหลังการฝึกอบรมแล้ว

ส่วนความทองการอันกับรองลงมาได้แก่ความทองการในทางเงินทุนในการประกอบอาชีพ ความทองการในทางนี้ยังคงอยู่ในอันกับเกี่ยวกับทั้งก่อนและหลังการประกอบ และเมื่อพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลในตารางที่ ๗ ซึ่งเขาวรรณได้จัดอันดับของปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเงินทุนไว้เป็นอันดับที่ ๖ ทั้งหลังและก่อนการประกอบแล้ว แสดงให้เห็นว่าปัญหาและความทองการเงินทุนในการประกอบอาชีพนี้ เป็นปัญหาอันรีบด่วนและจำเป็นที่จะต้องแก้ไข เพราะมีผลกระทบต่อการใช้แรงงานในการประกอบอาชีพของเขาวรรณอย่างมาก เพราะหากขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ เขาวรรณก็ไม่สามารถที่จะใช้แรงงานของตนได้อย่างเต็มที่ในการประกอบอาชีพหรือช่วยเหลือประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งจะก่อให้เกิดการเกื้อหนุนแรงงานจากภาคเกษตรกรรมอันเป็นอาชีพเดิมของครอบครัวออกไปใช้แรงงานในสถานที่อื่น ๆ เช่นการรับจ้างทั่ว ๆ ไปตามโรงงานอุตสาหกรรม หรือแรงงานตามบริการทาง ๆ

ในขณะเดียวกันเขาวรรณภายหลังการประกอบแล้ว มีความทองการความช่วยเหลืออันเป็นการทอดกอดมากขึ้นเป็นร้อยละ ๒๘.๓ ซึ่งเมื่อพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลในตารางที่ ๗ ที่เขาวรรณภายหลังการประกอบแล้วมีปัญหาด้านการทอดกอดเป็นอันดับรอง ซึ่งก็เห็นว่าเขาวรรณต้องการแก้ปัญหาการทอดกอดจำตายนโยบายของเขาวรรณอย่างจริงจัง

จากข้อมูลทั้ง ๒ ตารางนี้ เมื่อมองในลักษณะการพัฒนาคุณภาพของประชากรแล้ว จะเห็นได้ว่าเขาวรรณในชนบทภายหลังการประกอบแล้ว ได้รับการพัฒนาแนวความคิดที่ปัญหาไปเป็นอันมาก เขาวรรณมีความคิดมีเหตุผลต่อกัน และรู้จักว่าอะไรคือปัญหาเร่งด่วนก่อนหลัง และสามารถมองเห็นวิธีการแก้ไขได้เหมาะสม ซึ่งจะถูกใจจากการมองปัญหาในการประกอบอาชีพ และการแสดงออกถึงความทองการความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาของตนนั้นสอดคล้องกันมาก

ตารางที่ ๓๓ ความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการประกอบอาชีพของ
เยาวชน เปรียบเทียบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ประเภทของความต้องการ	ก่อนการฝึกอบรม	หลังการฝึกอบรม
ต้องการให้เจ้าหน้าที่ออกไปทำงานแนะนำใน เรื่องอาชีพที่ทำอยู่	๗๖.๕ (๓๓)	๑.๐ (๔๓)
ต้องการเงินลงทุน	๓๕.๓ (๑๖๕)	๖.๕ (๒๖๖)
ต้องการพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์	๒๕.๒ (๑๐๕)	๑๓.๓ (๕๗)
ต้องการเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประกอบ อาชีพ	๒๖.๗ (๘๕)	๘๕.๖ (๓๖๘)
ต้องการให้อบรมวิชาที่เฉพาะอย่างสามารถ นำไปประกอบอาชีพได้เคย	๑๗.๒ (๗๕)	๗.๒ (๓๑)
ต้องการปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช	๑๘.๕ (๕๑)	๕.๕ (๔๑)
ต้องการความช่วยเหลือในการตลาด	๗.๕ (๓๕)	๒๕.๓ (๑๐๕)
รวม	๑๕๘.๗ (๕๒๕)	๒๑๑.๘ (๘๑๑)

หมายเหตุ ผู้ตอบสัมภาษณ์คนหนึ่ง ๆ สามารถตอบได้หลายข้อ จำนวนคำตอบจึงเกิน ๔๓๐
และเกิน ๑๐๐.๐%